Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov.

Issued daily except Sundays and Holidays.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Uredniški in upravniški prostori: 2657 S. Lawndale Ave.

Office of publication: 2657 So. Lawndale Ave. Telephone: Lawndale 4635.

LETO—YEAR XIV. Cena lista je $5.00. Entered as second-class matter January 23, 1915, at the post-office at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879. Chicago, Ill., sreda, 4. maja (May 4) 1921. Subscription $5.00 Yearly. ŠTEV.—NUMBER 104.

Published and distributed under permit (No. 148) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

SENATOR REED JIM JE DOBRO POVEDAL!

"Krščanski ameriški očetje so prodajali Indijancem lončene malike in jim kradli zemljo."

ZAKAJ NE BI AMERIKA KUPČEVALA Z RUSIJO?

Washington, D. C. — Senator James Reed, demokrat iz Missourija zadnje dni pri debati v senatski zbornici o trgovini z Rusijo máhnil z velikim loparjem po tistih puritanskih zakonodajalcih, ki se neprenehoma križajo, kadar slišijo besedo "Rusija".

Reed je rekel, da vera in morala se morata izključiti iz vprašanja trgovine. Vsi tisti, ki oponirajo trgovini s sovjetsko Rusijo, naj študirajo zgodovino ameriške trgovine, posebno na zgodovino krščanskih ameriških očetov.

"Prvo delo romarskih očetov (pilgrimcev), ko so se izkrcali na ameriška tla in prečitali poglavje iz svetega pisma ter molili Boga, da jih vzame v svoje varstvo, je bilo, da so poiskali Indijance in jim ponudili verižico lepo obrušenih kamenčkov za 100,000 akrov zemlje," je rekel senator Reed. Nato je nadaljeval: "Tržili smo z neizreklјivim Turkom in z nagimi Culukafri brez vprašanja. Naši verni očetje so izdelovali lončene in lesene malike in jih dajali Indijancem za zemljo, kože in dragoceno rudo. — Jaz se sicer ne strinjam z vsem v sistemu ruske boljševiške vlade, rečem pa toliko, da je sedanja ruska vlada najboljša vlada, kar jih je še kdaj imela Rusija. Amerika nima najmanjšega tehtnega vzroka, da bi se branila tržiti s to vlado. Če premislimo, da je v Združenih državah štiri miljone delavcev brez dela in da so Rusi pripravljeni plačati z zlatom vse, kar kupijo, vprašam vas, zakaj ne bi razvili trgovine z Rusijo?"

Reed je kritiziral državnega tajnika in trgovskega tajnika Hooverja, ki trdita, da Rusija "nima ničesar na prodaj."

"Največja neumnost je, govoriti, da država s takšnimi ogromnimi naturnimi zakladi kot je Rusija, nima ničesar na prodaj," je dejal senator Reed.

LADJA SE JE POGREZNILA, MOŠTVO JE REŠENO.

Seattle, Wash. — Japonski parnik "Tokuyo Maru" se je prekucnil in pogreznil pet in štirideset milj proč od ustja reke Columbia. Moštvo, obstoječe iz pet in sedemdeset oseb, je zapustilo parnik, še predno je tje dospela ameriška transportna ladja "Buford." Rešenih je dozdaj pet in sedemdeset oseb, devet jih pogrešajo, ena je pa mrtva.

Na ladji je izbruhnil ogenj in ko so krovi postali tako vroči, da je bilo nemogoče hoditi po njih, je kapitan odredil, da se spuste rešilni čolni v morje. Ladja je bila naložena z lesom, ogenj je pa nastal v skladišču za premog.

NEŽNA ZAKONSKA LJUBEZEN.

Arlington, Tex.—23-letna mrs. D. Ingle se je oborožila s samokresom, najela je izvoščeka in se odpeljala k svojemu možu na farmo. Na farmi je vprašala svojega moža, če ji odpusti njene eskapade. Soprog je odkimal, soproga je pa nanj odprla ogenj z avtomatično pištolo. Soproga je tak pozdrav ujezil in pričel je streljati nazaj in je ubil svojo ženo. Sam je bil pa tudi tako zadet, da so ga težko ranjenega prepeljali v bolnišnico, kjer so zdravniki izjavili, da ni najmanjšega upanja, da okreva.

Bitka v sveti deželi; 20 ubitih.

Jeruzalem, 3. maja. — Zadnjo nedeljo je bila bitka med židi in Arabci v Jafi. Dvajset oseb je bilo ubitih in 150 ranjenih.

PODJETNIŠKA OFENZIVA ŠE NI POPUSTILA.

STAVKE V RAZNIH KRAJIH ZDRUŽENIH DRŽAV.

Jeklarski trust se tudi pripravlja, da zniža delavske mezde.

Chicago, Ill. — Podjetniki niso še prav nič odnehali s svojo ofenzivo za uničenje delavskih strokovnih organizacij. Na prvega maja je izbruhnilo veliko stavk križem Združenih držav, v Chicagu je pa postal izpor stavbinskih delavcev meso in kri.

Poročila iz Bostona, Green Bayja, Wis., Bellow Fallsa, Vt., in Glens Fallsa govore, da je zastavkalo več tisoč delavcev v papirnicah in tovarnah, v katerih izdelujejo lesno kašo. Papirni baroni so že pred mesecem dni naznanili, da znižajo delavsko mezdo, a delavci so znižanje mezde odklonili, ker ne morejo še s sedanjo mezdo izhajati ob času te draginje. Velebizniško časopisje pripoveduje vsaki dan, da so cene v trgovini na debelo padle, delavske gospodinje se pa ravno tako vsaki dan prepričajo, da cene v trgovini na drobno še niso padle in da morajo plačevati potrebščine še vedno po vojnih cenah.

Iz New Yorka poročajo, da so delavci na morju sklicali v nedeljo velik protesten shod, da protestirajo proti petnajst odstotnemu znižanju mezde. Ali s to vestjo je prišel tudi glas, da so delavci na morju glasovali za stavko. To pomeni, da zastavka sto pet in dvajset tisoč delavcev na morju, če parobrodni lastniki ne umaknejo svojega predloga za znižanje mezde. Parobrodni lastniki so zadnjih šest let nagromadili ogromna premoženja, kar izkazujejo njih objavljeni računi, delavci na morju so pa ostali ravno taki reveži, kot so bili pred šest leti.

V tiskarski industriji gre za štiri in štirideset ur dela v tednu. Delavci pravijo, da je dosti za vsakega človeka, če dela štiri in štirideset ur v tednu, podjetniki pa zahtevajo, da delajo po osem in štirideset ur v tednu.

Mesarski baroni so izzvali delavce, ki razkladajo živino iz železniških voz in jo gonijo v klavnice. Teh delavcev je le okoli devet sto. Vsaki dan je pred klavnicami čakalo na delo okoli dva do tri tisoč delavcev. Nič izrednega, kajti nekateri delavski voditelji izjavljajo, da je okoli pet miljonov delavcev brez dela. Mesarski baroni se zavedajo, da je največ brez dela neizučenih delavcev. Če se jim posreči ugnati in premagati te delavce, tedaj pride na vrsto zopet druga skupina klavniških delavcev. S tako taktiko upajo klavniški baroni uničiti delavsko organizacijo vseh klavniških delavcev.

Mesarski baroni so tudi nesramni in ne samo koprneči po večjem profitu. Komaj je izbruhnila stavka, so že podali v servilnem velebizniškem časopisju izjavo, da so delavci prelomili Alschulerjevo pogodbo in da niso hoteli svojih zahtev predložiti razsodišču. Seveda je laž malo časa držala, ker je William J. O'Connor takoj izjavil, da so delavci izjavili napram Union Stock Yard in Transit kompaniji, da so pri volji predložiti spor razsodišču, toda ravnatelj družbe je spor odklonil.

Stavbinski delavci so na stavki tudi v Philadelphiji in Clevelandu. V obeh mestih so organizirani podjetniki zahtevali, da se mezda zniža. Popolnoma pa stavbinsko delo počiva v Chicagu, Clevelandu in Philadelphiji, ker se neorganizirani podjetniki niso pridružili organiziranim.

V New Yorku so obdržavali ravnatelji United States Steel korporacije sejo. Izdali niso izjave o predmetu, ki je bil na razpravi. Časnikarski poročevalci so pa vseeno izvohali, da se je pečala z znižanjem mezde. Že pred štirinajst dnevi je "Wall Street Journal" prinesel izjavo, da se morajo mezde jeklarskih delavcev znižati, da padejo cene. Glasilo finančnikov seveda ni reklo, da se morajo znižati profiti najprvo in cene jeklu bodo lahko padle, ne da bi bilo treba znižati delavske mezde.

RUDNIKI V ŠLEZIJI PODARJENI POLJAKOM.

Ententna plebiscitna komisija je zaključila, da Poljaki dobe najbogatejši del Šlezije.

RUDARJI PROTESTIRAJO S STAVKO.

Berlin, 3. maja. — Medzavezniška plebiscitna komisija v Gornji Šleziji priporoča v svojem poročilu, ki ga je predložila vrhovnemu svetu v Londonu, da se gornja Šlezija razkosa in bogata polja premoga pripadejo Poljski brez ozira na to, kako je ljudstvo glasovalo pri plebiscitu v marcu. Pless, Rubnik in ves vzhodni del okrožja Kattowitz je podarjen Poljakom.

Nemčiji ostanejo po tem zaključku okrožja z industrijami, ki pa so brez pomena, ako dobe Poljaki sosedna bogata premogovna polja.

London, 3. maja. — Brzojavka iz Kattowitza v Gornji Šleziji sporoča, da je izbruhnila stavka rudarjev v velikem delu šlezkega premogovnega polja. Rudarji, večinoma Nemci, stavkajo iz protesta proti sklepu plebiscitne komisije, ki je dala rudnike Poljski.

Poljske oblasti opozarjajo entento, da je stavka "zarota nemških industrijalcev", ki bi radi uničili rudnike in potem zvrnili odgovornost na Poljake.

VELIK ČIKAŠKI MUZEJ JE ODPRT.

Veliki Fieldov naturnozgodovinski muzej v Grant parku je bil otvorjen v pondeljek občinstvu. Krasno poslopje, sezidano v grškem slogu, ki je stalo pet miljonov dolarjev, stoji na bregu Michiganskega jezera v vznožju Rooseveltove ceste in je prava dika ne samo Grantovega parka, temveč vsega čikaškega mesta. Muzej je največji na zapadu Združenih držav. Otvoritev se je izvršila brez ceremonij in takoj prvi dan je 8000 oseb posetilo ogromne dvorane in galerije novega muzeja. Bogata zbirka okamenin, nagačenih živali, rudnin in predmetov, ki predstavljajo skoraj vso primitivno kulturo ameriških in mehiških Indijancev, dalje zbirke rimskega posodja in orodja iz Pompejev, egiptovskih mumij in hieroglifov, ki so bile v starem muzeju v Jacksonovem parku, so pomnožene z mnogimi novimi eksemplarji, med katerimi je vredno omeniti velikansko okostje dinozavra (kuščarica) iz jurasiške dobe, ki je bil izkopan pred kratkem v Coloradu.

Rojakom v Chicagu in okolici kakor tudi onim, ki obiščejo naše mesto, toplo priporočamo, da posetijo nov muzej in si ogledajo zlasti zbirke okamenin, ki so velikega izobraževalnega pomena. Muzej je odprt vsak dan, razen na Zahvalni dan in Božič, od desetih predpoldne do štirih popoldne in ob četrtkih, sobotah in nedeljah je vstop prost, druge dneve je pa treba plačati 25 centov vstopnine.

ŽENE NASTOPAJO KOT USPEŠNE KONKURENTKE.

Washington, D. C. — Zvezna zdravstvena služba naznanja, da je dvanajst držav dovolilo, da smejo žene prakticirati zobozdravništvo. Dentistke ne puljijo in plombirajo zob, ampak omeje svoje delo le na čiščenje zob.

— Odbor za brezposelnost v New Yorku poroča, da je tam 440,000 delavcev brez dela.

ALI KONZUMNEGA DAVKA RES NE BO?

ZNAMENJA GOVORE, DA Z DAVKOM NA KONZUM NE BO NIČ.

S kom bo pa kongres nadomestil dohodninski davek?

Washington, D. C. — Vedno bolj se množe dokazi, da konzumni davek pogine v zibelki, katerega so priporočali bankirji v Wall Streetu, v kongres ga je pa zanesel senator Smoot. Namen tega davka je bil, da vlada dobi okoli ene miljarde dolarjev za odplačevanje vojnih troškov. Ta davek bi skupljevali trgovci, plačalo bi ga pa ljudstvo pri nakupu svojih potrebščin.

Še bolj interesantno je pa, da se ne priporoča noben drug davek, ki naj nadomesti davek na konzum. Samoposebi se razume, da bo davek na nadprofit in velike dohodke odpravljen, da tako republikanci spolnijo svojo obljubo. In če se to zgodi, bo prišla ena miljarda dolarjev manj v državno blagajno.

Kako naj vlada plačuje visoke petojne račune, če bo imela eno miljardo dolarjev manj dohodkov na leto? Govorice se širijo, da se zgodi takole: Eksekutivni departmenti bodo napravili troške kot ponavadi, za katere pa nimajo denarja, da jih plačajo. Račuui, ki jih vlada ne plača, se pa imenujejo deficit. V vojnem času smo se privadili deficitom in veliki departmenti so se naučili, kako se poravnajo.

Še pred koncem leta bodo pričeli govoriti, kako naj se izravna ta deficit. V tem času bodo pa lastniki nagromadili lepe profite, ker jim ne bo treba plačati davka na nadprofit in od velike dohodnine. Ta denar bo na bankah in bo ležal in čakal, da se dobro naloži.

Čez nekaj časa se bo izvedelo, da se denar najbolje naloži v vladnih obveznicah, ki nosijo visoke obresti. In tako se lahko zgodi, da bodo izdane nove obveznice in ponudene ljudstvu, da jih kupi. Mogoče bo to posojilo izdano samo za par miljard dolarjev. Posojilo bo tako veliko, da ga bodo lahko podpisali ljudje, ki so bili dobri "gospodarji" in so prihranili denar, ker je bil davek na bogatine odpravljen.

Republikanska stranka ni še prav nič izgubila na svoji previdnosti in preudarnosti. Napravila bo bogatine srečne, ker bo odpravila davek na bogastvo. Osrečila bo tudi siromake, ker jim za ta čas ne bo naložila dragega davka. Dala bo vsakemu priliko, da naloži svoje prihranke v popolnoma novem posojilu.

Kdo bo plačal to posojilo, nak s takimi mislimi se ne ukvarjajo voditelji republikanske stranke. Pri njih šteje trenotni uspeh in tega bodo imeli, ker masa premalo misli in se tudi ne ukvarja z mislijo, kaj prinese bodočnost. Če kdo pozna ljudsko maso, tedaj se mora reči, da jo voditelji republikanske stranke poznajo do dna duše in prav dobro vedo, da je slepa.

BOJ NA MEHIŠKI MEJI.

Naco, Ariz. — Eno miljo od tukaj je prišlo do boja med Mehikanci, ki stražijo mejo, in izseljeniškimi uradniki. V tem boju je bil Mehikanec Pedro Loysa ustreljen. Ameriška obmejna jezdeca izjavljata, da je Mehikanec streljal prvi.

VREME.

Chicago in okolica: V četrtek jasno in mrzlo. Severni vetrovi. Temperatura v zadnjih 24. urah: najvišja 45, najnižja 39. Solnce izide ob 5:43, zaide ob 7:61.

— Ruska sovjetska vlada je sklenila kovati srebrn drobiž namesto izdajanja papirnatega denarja.

HARDING JE ZAVRCEL NEMŠKE PROTIPOGOJE.

Nemčija mora do 12. maja sprejeti pogoje entente, če ne, bo invadirana.

120,000 MOŽ ČAKA NA VPAD V NEMČIJO.

Washington, D. C., 3. maja. — Državni tajnik Hughes je snoči poslal nemški vladi noto sledeče vsebine:

"Vlada Združenih držav je prejela spomenico, katero je dostavil dr. Simons komisarju Združenih držav dne 24. aprila in katera se tiče reparacij. Vlada Združenih ne more zaključiti, da ti predlogi tvorijo temelj razpravam, ki bi bile sprejemljive za zavezniške vlade, in vsled tega jih ne more vpoštevati. — Vlada Združenih držav, ponovno izražajoča željo, da bi se to vitalno vprašanje čim prej rešilo, priporoča nemški vladi, da naj takoj predloži direktno zavezniškim vladam jasne, definitivne in zadostne pogoje, ki v vseh ozirih pokrijejo njene pravične obveznosti."

Nota jasno dokazuje, da je predsednik Harding zavrgel nemške protipoogje in vsako nadaljno posredovanje med Nemčijo in ententо glede odškodnine. Nemčija se mora zdaj obrniti naravnost na entento s takimi pogoji, ki zadovolje zaveznike; z drugimi besedami se to pravi, da mora Nemčija sprejeti ententne pogoje.

Berlin, 3. maja. — Ultimat entente, zahtevajoč, da Nemčija sprejme najkasneje 12. maja dolg 132 miljard zlatih mark za reparacije, je dospel v Berlin.

Ministrska kriza v Berlinu še ni končana. Ako Fehrenbach in Simons vztrajata pri njuni ostavki, tedaj ju najbrž nadomestita pristaša ljudske (monarhistične) stranke. Najnovejša vest se glasi, da so se pričeli nemški kapitalisti s Stinnesom na čelu pogajati direktno s francoskimi kapitalisti za rešitev odškodninskega vprašanja.

Mainz, Nemčija, 3. maja. —Ena divizija maročanske (črnokožne) pehote in divizija kavalerije pod poveljstvom generala Simona sta snoči odrinili v petnajstih vlakih proti Ruhru. Danes zjutraj so zamorske čete dospele v Duesseldorf.

London, 3. maja. — Francoski ministrski predsednik Briand je snoči telefonično dal navodila vojnemu ministru Barthowu za mobilizacijo letnika 1919 v svrho vojaške okupacije ruhrske kotline. Vrhovni svet je na popoldanski seji zaključil, da Francozi, Belgijci in Angleži skupno izvedejo nove sankcije napram Nemčiji, ako nemška vlada ne dovoli poroštva za izplačanje vse reparacijske vsote.

Francija bo dala šest divizij, torej največ vojaštva, Belgija eno divizijo in Anglija en bataljon, skupaj okrog 120,000 mož. Razentega je pripravljenih 200 tankov, 500 oklopnih vagonov in dvajset baterij lahke motorne artiljerije. Zraven je tudi dvanajst letalskih škvadronov.

Ameriške čete ob Renu se ne bodo udeležile novega okupacijskega gibanja.

Ako Nemčija sprejme reparacijske pogoje, mora dati poroštvo. Ententa zahteva, da poroštvo mora tvoriti ententna komisija, ki bo stalno nastanjena v Berlinu in katera bo kontrolirala vse dohodke nemških industrij; dalje mora Nemčija dovoliti ententi, da nadzoruje in preiskuje davke in vse druge fовne dohodkov.

Zavezniki še niso edini glede vseh detajlov odškodninske tirjatve. Na včerajšnji popoldanski seji, ki je trajala do devetih zvečer, so sklenili, da mora Nemčija priznati reparacijski dolg v vsoti 1323 miljard zlatih mark. Nemčija mora plačevati letno dve miljardi zlatih mark in vrhutega 25 odstotkov vrednosti vse izvozne trgovine. Gotovi viri dohodkov, kot je carina, morajo služiti pokritju tega dolga.

ALI JE NEWBERRYJEVA AFERA KONČANA?

PO ODLOKU NAJVIŠJEGA SODIŠČA NIMA KONGRES PRAVICE UREDITI PRIMARNIH VOLITEV.

Senat pa kljub tej razsodbi lahko podvzame korake proti Newberryju v svojem delokrogu.

Washington, D. C. — Najvišje sodišče je oprostilo senatorja Newberryja dveh let ječe, v katero je bil obsojen zaradi kršenja zakona proti korupciji pri volitvah.

Sodišče je izreklo, da kongres nima pravice urediti primarnih volitev, ker mu ustava ne daje te pravice.

Samoposebi se razume, da je s to razsodbo oproščenih še šestnajst obtožencev, ki so pomagali Newberryju pri volitvah do zmage in o katerih je bilo dokazano, da so kršili postave proti volilni korupciji.

Komaj se je v senatu izvedelo, kako je razsodilo najvišje sodišče, je senator Hiram Johnson iz Kalifornije izjavil, da predloži resolucijo z dostavkom k ustavi, da ima kongres pravico urediti volitve.

Razsodba najvišjega sodišča pa ne rešuje popolnoma Newberryjeve afere. Razsodba ga je le oprostila kazni, senat pa ima pravico vseeno podvzeti akcijo proti njemu in ga izključiti iz senata.

Tega mnenja je tudi senator Spencer iz Missourija.

IRSKA REPUBLIKA PROSI AMERIKO ZA PRIZNANJE.

Britski zločini so ponovno našteti.

Washington, D. C. — Dail Eireann ali irski republičanski parlament se je obrnil direktno na ameriški senat za priznanje. Spomenico, katero je predložil senator Borah, so podpisali vsi irski sinfajnovski poslanci.

Irci apelirajo na "ameriško sestrsko republiko," da prizna njihovo neodvisnost. V spomenici so ponovno našteti vsi zločini, ki jih je izvršila angleška soldateska lani na Irskem. V uvodu je rečeno, da Irci naštevajo krivice kakor so jih naštevali revolucionarni Američani pred 145. leti, ko so se dvignili proti Angliji.

V tabularni formi so našteti sledeči zločini, ki so jih izvršili Angleži na Irskem tekom leta 1920.:

Namenoma umorjenih je bilo 69 irskih državljanov; umorjenih v zaporih, 36; ubitih vsled slepega streljanja, 98; ranjenih civilistov s kroglami ali bajonetom, 589; tepenih in drugače mučenih, 185; oboroženih napadov na neoborožene državljane je bilo 1184; vlomov v privatne hiše in zavode, 48,784; političnih aretacij, 7287; deportiranih Ircev, 705. Dalje so Angleži požgali 875 hiš, 965 prodajalnic, 14 tovarn, 44 mlekarn, 171 kozolcev s senom in 290 kašč z žitom in drugimi kmetskimi pridelki.

Dublin, 3. maja. — Sinfajnovec Patrick Casey, obsojen na smrt po vojnem sodišču, je bil včeraj ustreljen v Corku. — V boju med republičani in britskim vojaštvom v okolišu Corka zadnjo nedeljo je bilo sedem Ircev ubitih.

SENATNI JUSTIČNI ODSEK SE STRINJA Z DIALOVO PREDLOGO.

Washington, D. C. — Senatni justični odsek se strinja z Dialovo predlogo, po kateri noben zvezni sodnik ne more opravljati več kot eno službo. Če bo predloga sprejeta, bo moral sodnik Landis v Chicagu pustiti eno službo. Ali ostane zvezni sodnik, ali pa razsodnik zveze žoginih igralcev.

Zdravniški nasveti.

Piše vrh. zdravnik F. J. Kern.

Toplice.

Koncem februarja sem bil s soprogo dober teden dni v Mt. Clemens pri Detroitu, kjer so znane mineralne kopeli na glasu, da ozdravijo kronični revmatizem, sciatiko in druge zastarane bolezni. Vzel sem si počitnice, da si ogledam sistem in se na mestu prepričam o učinkih kopeli na bolnike. Razni pacijenti, ki so se zdravili v teh toplicah, so bili različnih mnenj, in so kazali različne rezultate. Nekaterim so kopeli pomagale za kroničen revmatizem, drugim ne; nekaterim se je bolezen celo poslabšala.

Mt. Clemens je majhno mesto, 25 milj oddaljeno od Detroita, s katerim je zvezano s tramvajem, ki vozi vsako uro. Imajo tudi prav dobro avtomobilsko cesto, katero uporabljajo poleti za dirke.

Mesto šteje 10,000 prebivalcev, ki žive največ od prometa s tujci in pa od trgovine s farmerji, ker je Mt. Clemens obenem sedež Macomb County. Mesto je ustanovil Christian Clemens, doma iz Pennsylvanije, l. 1819. Dasiravno ima mesto priimek "Mount" (gora), pa zemljevid ne kaže nikakih gora 1000 milj na okrog. Mineralno vodo so odkrili pred 40. leti, ko so vrtali vodnjake za sol. Od tedaj naprej je kraj znano zdravilišče za revmatične in druge kronične bolnike. Mesto je polno večjih in manjših hotelov in "boarding house-ov". Poleti jemlje po 5000 ljudi na dan kopeli po kopališčih, katerih je 13 (z lastnimi vrelci). Mineralna voda pride iz vodnjakov mrzla, katero pa razgrejejo in po ceveh puščajo v banje. Voda vsebuje nekaj žveplenih soli, ki razširjajo prav neprijeten duh po celem mestu, posebno še po notranjščini hotelov, ki so zvezani z vrelci. Druge snovi so jod, železo in razne bolj navadne soli.

V kopališčih imajo izvežbane maserje, ki uporabljajo takozvani "Swedish Massage". Ustno izročilo trdi, da mora bolnik vzeti 21 kopel, da zdravljenje pomaga. Nekaterim bolnikom menda izgine revmatizem šele nekaj tednov po povratku na njihove domove.

V hotelu Olympia, kjer sem stanoval, so bili gosti iz vseh delov vzhodnjih držav: iz Ohio, New York, Pennsylvania, Virginia itd., celo nekaj Francozov iz Montreala. Presenetila me je neka Madame Gautier, rojena v Montrealu (Canada), ki je pa znala le za silo angleščino. Večina izmed gostov je bila že v drugič v Mt. Clemens. Ali so prišli prejšnja leta se zdravit sami, ali so pa letos pripeljali žene za "overhauling". Brez dvoma so kopeli mnogim pomagale, počutili so se bolje pri odhodu,

Kako kopeli delujejo?

Splošno doktorji medicine ne verjamejo v misterijozne zdravilne moči večina toplic. Vsaj do zadnjih par let smo smatrali, da bi bolniki imeli iste uspehe z domačimi vročimi kopeli in s pravim režimom ter z masažo. Odkar so pa našli po nekaterih vrelcih (posebno po Colorado) emanacije radija, se zdravniško mnenje glede kopeli menjava. Radij in voda nasičena z radijevimi žarki (emanacijami) brez dvoma pomaga pri kroničnih revmatičnih boleznih, posebno pri takih, če so v zvezi z nepravilnim prekrajanjem jedilnih snovi v telesu (faulty metabolism). Nisem pa še nikjer čital, da bi voda v Mt. Clemens vsebovala radijeve žarke. Po mojem mnenju pomagajo te kopeli vsled potenja in vsled masaže, katerim se mora bolnik podvreči. Če bi se bolnik kopal doma v vroči vodi enkrat na dan in se dobro spotil, in poleg tega če bi imel dobrega maserja, da bi mu z masažo odpri potne luknjice in spravil kroženje krvi v boljši red, bi morda imel enako korist. Ker je pa to doma težko vršiti, zato bodo toplice vedno v modi in na glasu, da ozdravljajo kronične bolezni, katerih zdravniki niso mogli ozdraviti navadnim potom. Na preživete, ali bolje — za izčevete ali nervozne bolnike pa dobro vpliva sprememba okolice in zatišje majhnega mesteca s svojim mirnim farmarskim življenjem.

Seveda pride v toplice mnogo ljudi brez pravega vzroka. Mnogi trpe na organičnih boleznik — kakor so srčna napaka, posledice spolnih bolezni, jetika itd., katerim kopeli ne morejo veliko hasniti.

Iz lastnega opazovanja sklepajoč bi svetoval rojakom, iti v toplice le v posebnih slučajih kroničnega revmatizma, ko so členi in telesni udje trdi in boleči in katerim tekom par mesecev ne pomaga drugo zdravljenje in pa takim, ki imajo denar, da si vzamejo počitnice in se obenem izperejo želodec in jetra. Stanovanje, hrana in kopeli za dobo treh tednov bi stale najmanj 75 dolarjev, potroši se jih pa lahko tudi več sto.

Zoper kače.

Na vprašanje, kaj je dobro zoper kače, da se jih odganja od hiš, sem dobil več nasvetov. Neki član mi piše kot sledi:

Ravno včeraj sem zvedel, kaj kače odganja od doma, ter Vam takoj sporočim, da morete vstreči oni ženi, ki Vas je prosila za nasvet. Stare čevlje (šuhe) je treba paliti. Po dvakrat na teden se naredi malo žerjavice kje zunaj ter naj se žge, čim večkrat tem bolje — s čevlji. To baje kačam tako smrdi, da jih ni blizu. Vsakovrstno usnje je dobro, tudi kosti, lasje, cunje so O. K., a najboljši so stari čevlji. Toda samo malo kuriti, da več duha dela. Nadalje ne metati okoli hiše pomij — ker posebno mlečne pomije kače k hiši vabi".

Drugi rojak mi piše, da so v Braziliji, kjer se je mudil več let, odganjali kače s paljenjem volovskih rogov, kar bi bilo slično gornjemu nasvetu.

Prijatelj iz zapada mi piše, da se cowboy-i zavarujejo ponoči zoper kače klopotače (rattle snakes) s tem da nategnejo vrv na količkih okoli postelje, kak čevelj od tal. Menda se klopotača zboji vrvi ali pa ne more preskočiti ograje.

Zopet drugi prijatelj mi naznanja zanimivo navodilo, kako odganjati leve (bognasvari!) Pravi, da je treba natrositi koščke bate okoli bivališča. Menda lev sluti, da kjer je bata, mora biti človek, in zbeži nazaj v svoj brlog. Rojaki, ki so namenjeni v Afriko, naj si zapomnijo ta nasvet!

Ispis odredbe o pridobitvi in izgubi državljanstva "Kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev" potom opcije in prošnje.

Po § 1. te odredbe postanejo polnopravni v kolikor niso izuzeti spodaj označene kategorije, državljani "Kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev" oni nekdanji avstrijski državljani, kateri so na dan 1. januarja 1910, imeli domovinsko pravico v teritoriju avstrijske polovice bivše Avstro-Ogrske monarhije, kateri je pripadel "Kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev", in so jo obdržali dokler ni stopil Sen Žermanski dogovor o miru z Avstrijo v veljavo, t. j. do 16. julija 1929 l.

Istotako postanejo polnopravni, v kolikor niso izuzete spodaj označene kategorije, državljani "Kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev" one osebe, katere so imele pristojnost v Bosni in Hercegovini na dan 1. januarja 1910. in katere so jo obdržale, dokler ni stopil v veljavo dan Sen Žermanski dogovor o miru z Avstrijo, t. j. do 16. julija 1920 l.

Izuzemši teh morajo predložiti prošnjo za prejem državljanstva "Kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev" sledeče osebe:

1.) Osebe, katere so si pridobile domovinsko pravico na teritoriju l. 1920. ki je sedaj pripadel "Kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev." Osebe ,katere so si pridobile pristojnost v Bosni in Hercegovini po 1. januarja za naše državljanstvo vštevši do 15. julija l. 1921.

2.) Srbi, Hrvati in Slovenci, kateri imajo sedaj domovinsko pravico na teritoriju avstrijske polovice bivše Avstro-Ogrske monarhije, ki ni prišel v območje naše Kraljevine, a želijo postati naši državaljani, naj predložijo izjavo o opciji za našo državljanstvo, in sicer: ako imajo svoje stalno bivališče v Evropi do 15. marca 1921, in ako imajo svoje stalno bivališče izven Evrope do 18. julija 1. 1921., (glej § 11—12 odredbo.)

3.) Osebe, katere imajo sedaj domovinsko pravico v teritoriju avstrijskega dela nekdanje Avstro-Ogrske monarhije, ki je prišel v območje naše Kraljevine, a katere so nekdaj imele domovinsko pravico na katerikolem delu bivše Avstro-Ogrske monarhije, ki ni prišel v območje naše Kraljevine (torej na Ogrski polovici) naj predložijo prijave do 16. julija l. 1921. ako želijo postati državljani one države ,kjer so nekdaj imeli svojo domovinsko pravico (glej § 17—18 odredbe)—)semkaj spadajo tudi sedanji pripadniki Bosne in Hercegovine, kateri so imeli domovinsko pravico izven teritorija današnje "Kraljevine Srbov, Hrvatov ii Slovencev."

Generalni konzulat "Kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev" v New Yorku naznanja zgoraj navedeno, ter priporoča vsem zainteresovanim osebam da se pravočasno prijavijo konzulatu "Kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev."

Prošnji je treba priložiti: 1. svoj domovinski list, 2. krstni list za sebe, ženo in otroke, ki niso izpolnili 18. leta (osebe, ki so izpolnile 18. leto morajo predložiti prošnji svojo prošnjo) in in poročni list. V prošnji je treba označiti, kje je prosilec imel domovinsko pravico, predno si pridobil državljanstvo Avstro-Ogrske monarhije v času po 1. januarju 1. 1910., in kje živi sedaj.

(Z urada generalnega konzulata SHS v New Yorku.)

PET DOLARJEV NAJNIŽJA MEZDA.

Boston, Mass. — Profesor Thomas Carver, ki predava ekonomijo na harvardski univerzi, je priporočil, da se naj dovoli le takim tujezemskim delavcem vstop v Združene države, ki imajo z delodajalcem pogodbe za eno leto, da bodo prejemali najmanj pet dolarjev mezde na dan, mesto da se tujezemski delavci izključujejo od izseljevanja v Ameriko.

Ko je Eugene Szepesi iz New Yorka vzkliknil: "Mi potrebujemo vsako leto sto tisoč delavcev, kje naj jih dobimo," je profesor segel v besedo: "Plačajte bolje Američane, pa jih boste imeli."

"Rojeni Američani nočejo delati v tovarnah," je odgovoril Szepesi. "Dvignili so se nad tako delo, pa ga nočejo več opravljati."

"Ne plačate jim dosti in zaradi tega ne marajo delati," je odgovoril profesor. "Ali hočete uvesti kar splošno revščino v tej deželi, samo da bo industrija dobro izhajala?"

Samoposebi se razume, da so bili tekstilni podjetniki zelo nejevoljni na profesorja ekonomije, ki jim je pokvaril igro.

DELO ČRNE ROKE.

Johnstown, Pa. — Neznani zlikovci so poslali Tony Raneru, italijanskemu trgovcu z ovočjem bombo po pošti.

Njegova starejša hči Ana Raneri je šla po zavoj na pošto. Ko je zavoj prinesla domov in ga je pričela odvijati, je eksplodiral. Ana je bila ubita, štirje otroci in neki Španec so pa ranjeni.

VABILO!

SLOVENSKI DRAMATIČNI KLUB "DILETANTJE" V CONEMAUGH, PA.

priredi dne 7. maja 1921 v dvorani sv. Alojzija na First Alley ulici pristno slovenski domači zabavni večer, na katerega uljudno vabimo vse cenjene rojake in rojakinje, ki so prijatelji slovenskih predstav in poštene domače zabave, da se mnogoštevilno udeleže te prireditve. Igrana bode "Neubogljiva hči" ali najdena mrtva na materinem grobu." To je precej priljubljena žalostinska drama, sicer ako ravno ste jo že videli enkrat prej vam gotovo ne bo žal ako jo vidite še enkrat. Kdor pa še ni videl te igre, bode tudi gotovo odnesel dober spomin. Za tem bo igrana "Fajfica tobaka in čašica kave". Smešnica iz navadnega kmetčkega življenja. V ti igri se pokaže zvitost žensk, kako priti do veljave "hlač", a Blaž Robavsnikov je pa znal izvrstno posvetiti tem hinavkam prav po domače s piskrom kave." Ker bosti dve precej dolgi predstavi, bo ostalo le malo časa za plesaželjne, da bo vseeno dovolj užitka se je preskrbelo pristno slovensko šramel orkester godbo ,tako da bo šlo vse v "luft".

Začetek točno ob polu osmih zvečer. Vstopnina za moške je 75c, za dame 25c in otroci po 10c. Otroci v spremstvu staršev so prosti vstopnine.

Torej še enkrat na svidenje pri zabavi dne 7. maja, zvečer. Vabi

Odbor!

NAZNANILO VSEM DRUŠTVENIM TAJNIKOM IN TAJNICAM S. N. P. J.

Upravništvo naznanja društvenim tajnikom in tajnicam, da gl. tajnik ne daje naslovov upravi lista od novopristoplih članov in članic, ker mora sam hraniti vse tiste listine v arhivu. Torej je razumljivo, da morajo tajniki sami spisati na poseben papir imena in naslove vseh NOVO PRISTOPLIH članov in članic in jih poslati upravništvu, da se upiše v imenik za prejemanje tedenske številke glasila "Prosveta", drugače je lahko kdo član leto dni in še več, pa ne dobi lista, ker uprava lista ni prejela njegovega imena in naslova. Enako se mora pošiljati točno vsaki mesec upravništvu vse spremembe naslovov vseh članov in imena ter naslove vseh članov in članic, kateri odstopijo, so črtani, umrjejo ali na en ali drugi način prenehajo biti člani S. N. P. J.

Ako se bodo točno pošiljale vse potrebne spremembe in naslovi bodo tudi redno člani prejemali list "Prosveta". Lahko pa tudi vsak član sam piše in nas obvesti o spremembi svojega naslova.

Torej upravništvo želi, da se to upošteva. Filip Godina, upravitelj!

Ozdravite svoje živce.

Kadar počutite, da ste utrujeni, zlovoljni, nervozni, ako se lahko razjezite, ako vas vznemirja šum in ropot, nesmorete storiti boljega, kakor če vzamete

SEVERA'S NERVOTON

(Severov Nervoton) pravilno zdravilo in toniko. Namenjen je za take slučaje. Umiri ter ublaži živce, povzroči spanje, in ojačuje in pojača vaš živčni sistem. Cena $1.25. Dobite ga pri vašem lekarju. Vprašajte za Severovega. Ne jemljite drugega.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

POTREBUJEMO

izučene tkalce za najboljše vrste suknjene blago.

Izglasite se pri:

South Bend Woolen Co.,

South Bend, Ind.

NA PRODAJ

ima vseh vrst pse, kanarčke, papige, zajce itd. Cenik pošljem za 10c. Breeders Exchange, Mineapolis, Minn. (Adv.) Maj 4

BELE WYANDOTTE kokošja jajca za valjenje od dveh let starih kokoši prodajam po $2.50 za 15 jajc, spoštnino red. Miss Alice Waters, Pulneyville, N. Y. (Adv.) May 4—5

R. I. Reed mlade piščance, prodajam po $25.00 za sto. Imam tudi starejše piščance na prodaj. Knjiga o kokoših z naročilom "Turkey Raising", "Duck Secrets" po 25c vsaka. Silverlake Poultry Farm, Tilton, N. H. (Adv.) May 4—5

IŠČE SE

Ivana Dolski, omožena Pavlič, nahaja se baje nekje v državi Minnesoti. Naj se javi sama, odnosno če ve kdo cenj. rojakov za njen naslov, naj mi ga sporoči. Moj naslov je: Jacob Selan, 18517 Chapman Ave., Cleveland, Ohio. (Adv.)

POOBLASTILA

dela MATIJA SKENDER še 12 LET za rojake po celi Ameriki. On že mora vedeti, kako se pooblastila izdelujejo. Piši mu in razloži svojo zadevo, pa ti bo naredil vse pravilno, da ti ne bo mogoče grunt prodan z nepravilnim pooblastilom.

BAKRENE KOTLE

BAKRENE KOTLE izdelane iz najfinejšega bakra v velikosti za 4 galone po $15.00; 6 galonov za $20.00; 8 galonov za $25.00 in 10 galonov za $45.00 F. O. B. New York. (Vi plačate pošiljatvene stroške). Pošljite denar z naročilom. Istotako pošljemo tudi posodo za čiščenje.

VICTORIA SUPPLY CO., 754 Mercer Bldg., New York, N. Y.

CUNARD-ANCHOR

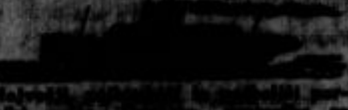

Največji [illegible] parniki [illegible] ... [illegible]

V Jugoslavijo, Bolgarsko, Rumunsko in Ogrsko [illegible]

S. S. CALABRIA—Maja 17

In [illegible] ... [illegible]

In [illegible] ... [illegible]

In [illegible] Patras ... [illegible]

In vojni davek [illegible]

S. S. PANONIA ... June 4

V Reko, Trst ali Dubrovnik:

Kabina [illegible] ... [illegible]

Tretji razred ... [illegible]

In vojni davek [illegible]

Mimo Cherbourga:

Parnik Mauretania ..... maja 12

Parnik Aquitania (45,647 ton) ... maja 24

KAKO SE UČITI ANGLEŠKO.

Vzemite v roke angleško knjigo ali časopis, beležnico (note book) in Angleško-slovenski besednjak, ki ga je sestavil dr. Kern. Vsako neznano besedo poiščite v besednjaku, kako se izgovori in kaj pomeni; zapišite neznane besede v beležnico in jih večkrat ponovite. V par mesecih boste imeli lep zaklad angleških besed, katerih bi ne dali za stotine dolarjev. Vsaka slovenska hiša bi morala imeti ta besednjak. Naročite ga na sledeči naslov:

Dr. F. J. KERN,
6202 St. Clair Ave.,
Cleveland, Ohio.

Cena besednjaku je $5 s poštnino vred. Istotam lahko naročite za $1.25 Zormanove pesmi, ki vam bodo ugajale.

Začimbe, zelišča in najrazmovrstnejša

DOMAČA ZDRAVILA

katera priporoča magr. Kneipp, imam vedno v zalogi

Pišite po brezplačni cenik.

MATH. PEZDIR,
P. O. Box 772, City Hall Station,
NEW YORK CITY.

Edini starokrajski
SLOVENSKI ZDRAVNIK
v Pennsylvaniji

DR. M. MILOJEVIČ,

preje vojaški zdravnik in večletni zdravnik deželne bolnišnice v Gradcu na Štajerskem.

417 Wood Street.
PITTSBURGH, PA.

Delavski list je ščit, s katero računa vaš nasprotnik.

Prišlo je veliko število potnikov katere je naš Hrvatski Bankir — ZARO —

privel meseca marca na parnikih Chicago, Rochambeau, Niagara, La Tourraine, La Loraine in še vedno dohajajo.

HITITE DOBITI SVOJCE

ker je sedaj bankir Zaro ustanovil tri svoje urade, enega v Belemgradu, drugi v Zagrebu in tretji v Havre, da bo svojim potnikom v pomoč za hitro in jamčeno potovanje. Zastopa vse parobrodne črte, vi si lahko sami izberete katerikoli parobrod.

HITITE Z NAZNANILOM ZA VAŠ POS IN ZA ODHOD V DOMOVINO

ker kdor se prvi prijavi pride tudi prvi na vrsto. V New Yorku in v Havre vas pričaka Zarin zastopnik in vam brezplačno pomaga pri vseh zadevah pri potovanju.

POTRUDITE SE HITRO POSLATI DENAR V DOMOVINO DOKLER JE ŠE TAKO NIZKO CENO DENAR

$7.50 ZA JUG. KRON 1000.

V teku 18 dni vam dostavi denar naš bankir Zaro v domovino, hitro, točno in jamčeno. Za poslani denar osebi v domovini, vam da za jamstvo poštni rezit, a za dostavo denarja na banko v domovini vam preskrbi uložno knjižico.

Ne izgubljajte časa, temveč se takoj obrnite za vse čenar potrebujete do važega državno pooblaščenega bankirja

HENRY C. ZARO,

39 Cooper Square, New York City.

Tel.: Orchard 7007.

Pošiljamo denar v staro domovino.

Sedaj lahko pošljemo denar v vse kraje na

Slovensko, Hrvatsko, Dalmacijo in Istro.

Nadalje pošiljamo denar tudi v Srbijo, Bulgarsko in Rumunsko. Jamčimo za vse poslani denar, enako kot pred vojno, da bode hitro in točno izplačan.

PRODAJEMO ŠIFKARTE NA VSE LINIJE.

Uradne ure so: 9 jutro do 5 zvečer. Pondelek in soboto po 8:30.

Kapital vloge in prebitek znaša blizu $12,000,000.

KASPAR STATE BANK,

1900 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Naznanila, vabila in zahvale.

Chisholm Minn. — Opozarjam članice društva "Lilija v vrtu" št. 322, S. N. P. J., da se polnoštevilno udeleže prihodnje redne mesečne seje dne 8. maja t. l.; pričetek seje točno ob treh uri popoldan. Na dnevnem redu bo tudi razprava o nameravani veselici, pri kateri bo sodeloval tudi tukajšnji dramatični klub. Vsled tega je potrebno, da se članice udeleže te seje polnoštevilno, da se ukrene vse potrebno in voli veselični odbor. — Sploh opozarjam članice, da naj se udeležujejo številneje rednih mesečnih sej in ne bodite tako brezbrižne napram društvu. — **Mary Nosan**, tajnica.

Muskegon Heights, Mich. — Pozivljem člane društva "Michiganske jezero" št. 266, SNPJ., da se udeleže polnoštevilno prihodnje redne mesečne seje dne 15. maja t. l., ker je na dnevnem redu več zelo važnih zadev, o katerih moramo razpravljati in ukrepati. — Opozarjam tudi člane, da naj bolj redno in točneje plačujejo mesečne prispevke. Vpoštevajte to naznanilo. — **Albin Kruh**, tajnik.

Chisholm, Minn. — Poročati imam žalostno vest, da je dne 17. aprila preminul moj brat John Zgonc po kratkem bolehanju. Pogreb pokojnika se je vršil dne 20. aprila. Tukaj zapušča žalujočo soprogo in šest otrok; najstarejša hči je poročena z rojakom Kochevarjem. Nadalje zapušča tukaj dva brata in na Ely, Minn., strica; v domovini enega brata, sestro in očeta. — V nadajih treh letih sem izgubil tri brate, Matevža, Štefana in sedaj oJhna. — Pokojnik je bil član društva "Karl Liebknecht" SNPJ. in društva "Bridericb Baraga" KSKJ. — Moja najlepša hvala društvom, ki so spremili pokojnika v tako velikem številu na pokopališče, posebno lepa hvala društvu "Friderik Baraga" za darovani krasni venec; ravnotako najlepša hvala rojaku Louis Zgoncu za krasen venec, katerega je položil na krsto. — Pokojnik je bil doma iz vasi Dednek, fara Rob na oDlenjskem; star je bil 50 let in v Ameriki je bival nad 20 let. Moje iskreno sožalje žalujoči soprogi, oziroma celi družini. — **Karol Zgonc.**

Calumet, Mich. — Naznanjam članom društva "Bratska sloga" št. 62, SNPJ., da je bil na zadnji redni društveni seji izvoljen društvenim tajnikom brat Paul Shaltz, 209 — 7th St., Calumet, Mich., ker jaz odpotujem iz te naselbine. — **Paul [illegible]**, bivši taj.

Anaconda, Mont. — Opominjam člane društva "Postojna" št. 206, SNPJ., da naj se udeležujejo rednaje in številneje rednih društvenih sej, kot so se dosedaj. Na zadnji redni seji 12. aprila t. l. je bilo sklenjeno, da se bo postopalo strogo po pravilih z onimi člani, ki se ne bodo udeležili vsaj vsake tretje redne seje. — člani, vpoštevajte to naznanilo, da ne bo kakega nepotrebnega prerekanja, ako bo kateri kaznovan. — **Jerry Branisel**, tajnik.

Chicago, Ill. — Naznanjam članom društva "Slavija" št. 1 SNPJ, da je bilo sklenjenjeno na zadnji redni društveni seji dne 10. aprila t. l. da plača sleherni član tega društva po 20c mesečno v društveno blagajno do konca tega leta pričenši z majem mesecem. — Opozarjam tudi člane tega društva da naj redno in ob pravem času plačujejo mesečni asesment, ako se hočejo izogniti, najubi suspendaciji. — Nadalje opozarjam člane tega društva, da obiskujejo redne mesečne seje v večjem številu, kot se so dosedaj. Ako člani ne bodo vpoštevali pravil glede obiskovanja sej, sem primoran postopati po pravilih z člani, ki zanemarjajo svojo dolžnost.— **Tajnik.**

Springfield, Ill. — Opozarjam članice društva "Zmagonosna krona" št. 184 SNPJ, da se vrši prihodnja redna društvena seja v soboto zvečer, in prične točno ob sedmi uri zvečer. Seja se vrši v prostorih Slovenskega narodnega doma. — Članice, udeležite se te seje! — **M. [illegible]**, tajnica.

West Duluth, Minn. — Na redni seji društva "Leo Tolstoj" št. 205 dne 17. aprila t. l. sem nabral $9.50 za obrambo John Kočevarja, ki se nahaja v ječi v Telluride, Colo., po nedolžnem obtožen uboja. Darovali so sledeči: J. Kobi in St. Mainarich po en dolar; po 50c: J. Debelak, J. Balič, J. Jerina, Ant. Erzen, Fr. Rotar, G. Sankovič, J. Lukavecky, Tony Gojak, And. Gojak, Fr. Petrich, A. Panjan in J. Intiher; po 25c: Fr. Gimpel, Fr. Starešinič, Ant. Gornik, J. Medoš, D. Belajec, in P. Prijatelj. Skupaj $9.50, katero vsoto sem poslal predsedniku SNPJ Vincenc Cainkarju, da jo izroči na pristojno mesto. Najlepša hvala vsem darovalcem. — Taka je pravica za delavca, če nimaš denarja, obdolžijo in zaprejo te po nedolžnem in ker nimaš denarja, da bi najel dobrega advokata, pa moraš biti v ječi po nedolžnem. Oh, delavec, kedaj se boš prebudil? — *John Kobi.*

Baggaley, Pa. — Opozarjam člane društva "Luč svobode" št. 318 SNPJ na sklep zadnje redne seje, da plača sleherni član tega društva po en dolar v društveno blagajno za pokritje društvenih stroškov. Nadalje opozarjam člane tega društva, da naj se udeležujejo številneje društvenih sej, da ne bo potem kakega prerekanja ali kritiziranja, da to in to ni bilo pravilno sklenjeno. —*John Resnik* ,tajnik.

Mineral, Kans. — Na zadnji redni seji društva "Orel" št. 19 SNPJ, je bil izvoljen predsednikom tega društva brat Lorenz Malle, W. Mineral, Kans. — *J. Mikolič*, tajnik..

Windber, Pa. — S tužnim srcem naznanjamo vsem članom SNPJ, da je umrl brat Ivan Mladenič, član novoustanovljenega društva "Liburnia" št. 421 SNPJ. Pokojnik je ponesrečil 7. aprila pri svojem delu, smodnik mu je namreč dva prsta na desni nogi, in ker ni takoj iskal zdravniške pomoči, je nastopilo zastrupljenje krvi in 19. aprila je umrl. — Pokojnik zapušča v starem kraju mater, brata in hčerko Darinko, staro 11 let. — Društvo "Liburnia" št. 421 SNPJ mu je priredilo lep pogreb, ki se je vršil 21. aprila t. l. po katoliškem obredu in pokopan je na slovaškem katoliškem pokopališču. — Pokojni rojak je bil doma iz vasi Bam, občina Kastav v Istriji. — Bil je zelo živahnega značaja, napreden in splošno priljubljen pri vseh, ki so ga poznali. Pred časom je bival v Minnesoti v okolici Chisholma in Virginije. — Opozarjam rojake, ki še niste člani nobenega podpornega društva, da takoj pristopite, ker ne veste kje in kedaj vas čaka nesreča. — Zavarujte se, in zavarujte vaše drage, dokler je čas. — **Vinko Kinkela**, tajnik.

Prostovoljni prispevki v obrambni sklad John Kočevarja.

Edison, Kans.—V obrambni sklad nesrečnega rojaka John Kočevarja so prispevali v tukajšni naselbini sledeči: Po $1.50: Anton Potisek, Blaž Šilc, Josip Zajc in Ferdinand Konc; po en dolar: Anton Tertnik, Josip Zaletel, John Sterle, Frank Krabanja, John Sterle, Leopold Marela, Rudolf Krainc, John Lekše, Bob Bonon, Josip Paver, Jera Levstik in Josip Klinkon; John Simončič 85c; Maggie Giacomelli 75c; Frank Shum 75c; po 50c: John Damiš, Anton Fabjan, Štefan Brezovar, Anton Sterle, Anton Palčar, Frank Kuhelj, Josip Temine, Andrej Okroglič, Math Paver in Jakob Kogoj; Anton Bregar 25c. Skupna vsota $25.60, katero sva poslala predsedniku SNPJ, da jo izroči na pristojno mesto. — Najiskreneja zahvala vsem darovalcem. — **Josip Klinkon in Rudolf Kranjc**, nabiralca.

Prostovoljni prispevki v obrambni sklad John Kočevarja.

Morley, Colo. — V obrambni sklad nesrečnega rojaka John Kačevarja so tukajšnji člani druztva "Planinec" št. 418 SNPJ pripsevali $10.50. DaDrovali so sledeči: Po en dolar: Joseph Lauriha, John Tomsich, Anton Šustaršič, Joseph Delost, Jakob Tomšič, Mathh Sersen, Rudolf Sarlon, Joseph Cesnik, John Jauk in John Sedmak; Anton Kočevar 50c. Skupaj $10.50, katero vsoto sem poslal predsedniku SNPJ, da jo izroči na pristojno mesto. — V imenu nesrečnega rojaka se najiskrenaje zahvaljujem vsem darovalcem. — *Joseph Laurich*, tajnik.

Girard, Kans. — V obrambni sklad nesrečnega rojaka John Kočevarja so v tukajšnji okolici in naselbini darovali sledeč rojaki: Po en dolar: Mary Hrovat, Joe Trdih, Jernej Okor, Frank Benedičič, John Čizelj, Valentin Blažič in John Jeger; Frank Leban in Frank Verholz po 75c; po 50c: John Hočevar, John Cesar, Simon Hribernik, Frank Spajzar, Tony Salzman I, Tony Salzman II, John Lipovšek, Frank Grudnik, Joe Zalaznik, ZBlaž Skodlar, Matt Orešnik, Joe Pernič, John Orešnik, Frank Lipošek, John Žibert, Joe Knaflič, Florijan Pertinač, Tony Loiah, Frank Jazbec, Tony Skodlar, John DoDbravec. John Kovačič, Tony Tomažič, John Paulinc, Avgust Longo, Barney Garibaldi, John Cedie, Frank in Rudy Pevc; Jennie Boyc 35c; po [illegible] John Ratar, Joe Mazelko 30c: Ignac Burgar in Rudy Prisinc; po 25c: Blaž Mizurč, Joe Gmajnar, John Mogorič, Louis Hribernik, Frank Hribernik, MaMrtin Lipovšek, John Pozanel, Mike Romih, John Savc, Tony Kebar, Vincenc Hochbauer, Charles Orina, Joe Pirh, Simon Wolf, John Prašnikar, Frank Gbranič, Paul Boyc, Paul Hribarnik, Vincenc Novak, George Bedenik, Frank Škrbec, John Kocjan, Tony Zajc, Mike Ocak, Andrew Verbolc, Tony Krenkar, Frank Sikola, Louis Klinkon, Amalija Sikola in Ludvik Sikola. Skupaj $33.75, katero vsoto sva poslala predsedniku SNPJ, da jo izroči na pristojno mesto. V imenu nesrečnega rojaka se najiskrenejše zahvaliva vsem darovalcem. —*Rudy Pevc in John Pavlinc, nabiratelja.*

Orient, Ill. — V obrambni sklad nesrečnega rojaka John Kočevarja so darovali v tukajšnji naselbini sledeči rojaki: po en dolar: John Gall, Tony Tomažičin Been Lenich; po 50c: Frank Hribar, Louis Turk, I. Hočevar, Conrad Osugy, Tony Rohlež, Joe Zalotto, Joe Aubel, John Zitko, Simon Dolenak, Karl Godun, Neimenovani, S. Molka, Frank Zapan, Joe Salokar, John Kobolšat, John Pangerhits in Joe Jamnik; po 25c: John Jenko, Math Masel, John Kavčič, Anton Levstik, MaMti Lenaršič, John Solomon, Frank Grilc, August Wertisch, Joe Skok, Frank Goslečnik, Leo Bruce, Joe Agnitsch, J. Molka, Joe Gomberg, John Plut, Matt Češnovar, Sam Leuksmen, Andrew Petrich in John Maček. Skupna vsota $17, katero sem poslal predsedniku SNPJ, da jo izroči na pristojno mesto. V imenu nesrečnega rojaka se najiskreneje zahvaljujem vsem darovalcem. — *John Yenko, nabiralec.*—

Mineral Kans. — V zadnjem izkazu prostovoljnih prispevkov v obrambni sklad John Kočevarja je bilo pomotoma poročano da je zastavni odbor združevalnih društev SNPJ v Mineral, Kans., daroval vsoto $25 v obrambni sklad John Kočevarja; pravilno bi se moralo glasiti, zastavni odbor združenih društev SNPJ v Frontenacu, Kans. — Toliko v popravek, da ne bo kakega nesporazuma. — *J. Mikolič.*

Francosi imajo novo vrsto letalo.

Paris, 2. maja. — Francoska vlada je dovolila večjo vsoto denarja za izboljšanje novega eroplana ki je zgrajen na popolnoma drugačnem principu kakor so sedanji modeli letala. Novo letalo se dvigne z vrak na mestu in ravno tako obsedi na mestu, na katerega se spusti iz zraka. Avijatiki so mnenja, da bo nov eróplan praktično realiziran v dveh letih.

"Prosveta" prinaša zanimive vesti vsak dan. Ali ste naročeni na dnevnik "Prosveto?"

KJE STA?

Frančiška Bosevicher, po domače Mežnarjeva Franca iz Poljan nad Škofjo Loko, ter Jožef Kastelic, katerih alike vidite od zgoraj, od tukaj sta jo popihala v torek dne 12. aprila, brez da bi kaj povedala kam in to ko sem jaz delal Odpelala sta mi tudi hč.erko po imenu Slavka stara 8 let, meni je pa pustila štiri hedorasle otroke od dveh let in pol do devet let

Kdor mi javi njih naslov prvi, ter jih ob enem tudi javi oblastim dobi $10.00 Dollarjev nagrade. Moj naslov je sledeč:

IGNAC BOSEVICHER, 609 — 9th Street, Rock Springs, Wyo.

ROYAL HOLLAND LLOYD

iz NEW ORLEANS-A v JUGOSLAVIJO
Preko Boulogne in Amsterdama.
Potniški parniki na dva vijaka odplujejo iz New Orleansa.

Parnik HOLLANDIA	30. maja
Parnik FRISIA	20. junija
Parnik ZEELANDIA	11. julija

Nato odplujejo vsake tri tedne.—1, 2 in 3 razred. Prostora za 1200 oseb. Razkošne udobnosti. Izborna hrana in pijača. Prostorne, udobne kabine. Prostorni promenadni krovi. Prvovrstni orkester. Zmerne cene.

Prodajajo se šifkarte in rezervacije
iz EVROPE v NEW ORLEANS.
Za nadaljne podrobnosti vprašajte pri
THE STEELE STEAMSHIP LINE, Inc., Agents
630 Common Street, New Orleans, La.

Zanesljivo in hitro

poskrbuje denarna izplačila v stari domovini in opravija druge bančne posla

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Rojaki, poslužujte se v vseh zadevah te slovenske banke, ki je pod stalnim nadzorstvom državnega urada in ima za varstvo $100,000.00 glavnice in $50,000.00 rezervnega zaklada.

Za FRANK SAKSER STATE BANK
Frank Sakser, predsednik.

Učen človek kupi najboljše.

RABITE SLAVNI "KING"

za okus vašim pijačam.

"KING" zmes daje vsem pijačam pravi okus in barvo. Mi prodajamo "King" zmes za okus Ruma, Alzlasb, Slivovice, Trester, Hruškovce, Zganje, Kimel in druge žgane pijače.

1 del zadostuje za štiri galone in stane le $1.25. 5 delov katere koli vrste stane $5.00. 12 delov za $10.00.

Pošljite poštni Money Order ali pa gotov denar v priporočenem pismu. Navodila priložima v vsak zavitek.

National Flavors Co.,
2130 Forbes St., (C)
Pittsburgh, Pa.

RAD BI IZVEDEL,

kje se nahaja moj bratranec Edward Steblaj, doma iz Golega pri Igu na Dolenjskem. Pred 5 leti se nahajal se je v Chishom, Minn., in sedaj ne vem, kje je. Cenjene rojake prosim, če kdo ve njegov naslov, da mi to naznani, za kar bom hvaležen. Ako bo sam čital ta oglas, naj se mi prijavi. Poročati imam zelo važne stvari. Moj naslov je: Frank Steblaj, 318 Center street, Barberton, Ohio.

(Adv.)

Ali ste brez dela?

Industrialna kriza čim dalje bolj pritiska na delavce in tisti kateri so bili toliko srečni, da so si prihranili nekaj centov, se selijo iz kemp in iščejo dela drugod, tisti pa, ki mislijo na bodočnost in se hočejo enkrat za vselej izogniti krizam pa sedaj gledajo, da se umaknejo na farme.

Mnogo je naših rojakov, ki so namenjeni iti na farme, pa ne vedo kam bi se obrnili in za te je namenjen ta oglas, ki je popolnoma iskren in čisto brez vsakega bluffa in vpitja. Lepo število rojakov je bilo že tukaj, vsak, ki je prišel in si ogledal kraj, naše zemljišča in letine tukajšnjih farmarjev je kupil farmo in tukaj se jih je že naselilo. Vsem se je dopadlo in sleherni se je izrazil, da je naš popis teh zemljišč in kraja še premalo popolen, ker našli so, da tukajšnji farmarji imajo veliko večje pridelke in dohodke, kot pa smo si mi upali zapisati.

Vsak naših kupcev (naštejemo samo nekatere iz raznih naselbin: Joe [illegible] iz [illegible], Pa., Ignac Plahutnik iz Clevelanda, Louis Kreus iz Gilbert, Minn., Chas. Petrovčič iz Aspen, Colo., John Martinčič iz Witt, Ill., Gaspar Mikliš iz Thomas, W. Va., itd.) se je izjavil, ko si je vse ogledal in govoril z raznimi farmarji, da je nemogoče verjeti ....[illegible]

[illegible]

Za nadaljna pojasnila pišite na
A. H. SKUBIC & CO.,
PINETOWN, N. C.

[illegible]

Slovenska Narodna Podporna Jednota

S. N. P. J. 1904

Ustanovljena 9. aprila 1904.

Inkorp. 17. junija 1907 v državi Illinois.

GLAVNI STAN: 2657-59 SO. LAWNDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS.

Izvrševalni odbor:

UPRAVNI ODSEK:

Predsednik Vincenc Cainkar, podpredsednik Anton Hrast, Box 140, Canonsburg, Pa., gl. tajnik Matthew Turk, tajnik bolniškega oddelka Paul Berger, gl. blagajnik John Vogrich, upravitelj glasila Filip Godina.

POROTNI ODSEK:

John Underwood, predsednik, 408 Hay St., Springfield, Ill., Martin Železnikar, Box 276, Barberton, Ohio, Jos. Radišek, Box 432 Smithon, Pa., Frank Somrak, 5800 Prosser Ave., Cleveland, Ohio, John Ermenc, 925 First St., La Salle, Ill.

BOLNIŠKI ODSEK.

OSREDNJE OKROŽJE: Paul Berger, predsednik, 2657-59 S. Lawndale Av., Chicago, Ill.
VZHODNO OKROŽJE: Jacob Ambrožič, Box 286, Moon Run, Pa.
Anton Radišek, Box 73, Wick Haven, Pa.
ZAPADNO OKROŽJE: Anton Šular, Box 104, Gross, Kans., za jugozapad.
Leo Kukar, Box 348, Gilbert, Minn., za severozapad.

Nadzorni odbor:

Matt Petrovič, predsednik, 507 E. 160th St., Collinwood, Ohio, Jakob Ambrožič, 418 Pierce St., Eveleth, Minn., Peter Bernik, 3153 S. Harding Ave., Chicago, Ill.

Tiskovni odbor:

Vincenc Cainkar, John Underwood in Matt Petrovič.

Združitveni odbor:

Predsednik: Frank Aleš, 2124 So. Crawford Ave., Chicago, Ill.
John Tršeli, Box 151, Lawrence, Pa.
Jože Oven, 242 Englewood, Detroit, Mich.
Jos. Skuk, 1101 E. 63. St., Cleveland, Ohio.
Mary Udovič, 1844 So. Racine Ave., Chicago, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK: Dr. F. J. Kern, 6202 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
ODGOVORNI UREDNIK "PROSVETE": Jože Zavertnik.

POZOR! — Korespondenca z gl. odborniki, ki delajo v glavnem uradu, se vrši takole:

VSA PISMA, ki se nanašajo na posle gl. predsednika se naslove: Predsedništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE ZADEVE BOLNIŠKE PODPORE SE NASLOVE: Bolniško tajništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

DENARNE POŠILJATVE IN STVARI, ki se tičejo gl. izvrševalnega odbora in jednote vobče se naslove: Tajništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE ZADEVE V ZVEZI Z BLAGAJNIŠKIMI POSLI se pošiljajo na naslov: Blagajništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Vse pritožbe glede poslovanja v gl. izvrševalnem odboru se naj pošiljajo M. Petroviču, predsedniku nadzornega odbora, čigar naslov je zgoraj.

Vsi prizivi na gl. porotni odsek se naj pošiljajo na naslov: John Underwood, 408 Hay Street, Springfield, Ill.

Vse pritožbe proti uredništvu glasila se naj pošiljajo na naslov: Predsedništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Vsi dopisi in drugi spisi, naznanila, oglasi, naročnina in sploh vse kar je v zvezi z glasilom jednote, naj se pošilja na naslov: "Prosveta", 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

PRIPOROČILO

V zalogi imam sedaj dobre čevlje za moške in dečke po zmernih cenah. Pridite in se prepričajte.

Popravljam tudi stare čevlje. Delo izvršeno točno, dobro in po ceni. Se priporoča vaš rojak.

JACOB ADAM,
1845 West 22nd Street,
CHICAGO, ILL.

VOLJA — SREDSTVA — PRAKSA.

Za točno in vestno izvršitev poslov, ki so v zvezi—
s pošiljanjem denarja v stari kraj,
s potovanjem v domovino,
z dopremljenjem oseb v Ameriko in
z drugi posli tega področja,
so nujno potrebne tri glavne stvari:

volja, sredstva, praksa.

Našo resno voljo za točno službo najbolje dokazujejo številna zahvalna pisma od onih rojakov, ki so se do sedaj poslužili naše tvrdke.

Naša sredstva so naš dobro organiziran urad, naše dobre zveze s starim krajem, naša zastopstva parobrodnih družb in naše državno bančno dovoljenje in državna kontrola čez naše poslovanje.

Nad 1,400 potnikov, ki so z našim posredovanjem do sedaj potovali v stari kraj ali od tam sem, govori o naši praksi.

Ako hočete Vi poslati denar v stari kraj, potovati v stari kraj, ali dobiti koga iz starega kraja, je v Vašo korist, da se obrnete na:

ZAKRAJŠEK & ČEŠARK,
Slovenska banka,
70 — 9th Ave., New York City.

PRISELJEVANJE V AMERIKO VTEGNE BITI PREPOVEDANO

Kdor hoče dobiti svojce v Ameriko, naj si da hitro pri meni narediti potrebne listine, tako da oseba v starem kraju dobi dovoljenje od ameriškega konzulata prej kot mogoče.

Za slučaj neuspešnosti ali zakasnelosti prošenj povrnem denar.

MATIJA SKENDER,
Javni notar za Ameriko in stari kraj.
5227 Butler St. Pittsburgh, Pa.

DR. J. V. GRAHEK
ZDRAVNIK.

Uradne ure so: 10:00 zjutraj do 2:30 popoldne.

849 E. Ohio Street
Telefon Cedar 2288
N. S. PITTSBURGH, PA.

Največja Slovenska Banka v Ameriki.

V 3 TEDNIH VAM POŠLJEMO

Vaš denar, ki ste ga namenili za svojce v staro domovino

in v šestih tednih

boste prejeli lastnoročno podpisano potrdilo od prejemnika denarja.

Denar pošiljamo po dnevnem kurzu. Naša banka stoji pod državnim nadzorstvom in lahko nam brez skrbi poverite svoj denar.

Prodajamo vozne listke (šifkarte)za vse parnike, ter Vam pripeljemo tudi svojce i zstarega kraja. Izgotavljamo tudi pase (pose) in vse drugo kar je potrebno za potovanje iz Amerike v domovino in iz domovine v Ameriko.

Pišite nam za pojasnila v slovenskem jeziku.

Slavonic Immigrant Bank,
436 WEST 23rd STREET NEW YORK, N. Y.

Kapital $100.000.00 Rez. zaklad $30.000.00

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) $5.00 na leto. $2.50 za pol leta in $1.25 za tri mesece; Chicago $6.50 na leto, $3.25 za pol leta, $1.65 za tri mesece, in za inozemstvo $8.00.

Naslov za vse, kar ima stik z listom:
"PROSVETA"
2657-59 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"
Organ of the Slovenic National Benefit Society.
Owned by the Slovenic National Benefit Society.
Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada $5 per year; Chicago $6.50, and foreign countries $8.00 per year.

Datum v oklepaju n. pr. (March 31-21) poleg vašega imena in naslova pomeni, da vam je s tem dnevom potekla naročnina. Ponovite jo pravočasno, da se vam ne ustavi list.

PRODUKCIJA PREMOGA JE PADLA SKORAJ ZA PETDESET ODSTOTKOV.

John L. Lewis, predsednik rudarske organizacije U. M. W. of A., poroča, da skoraj sto tisoč rudarjev ni nakopalo funta premoga od 1. januarja in da je produkcija premoga padla skoraj za petdeset odstotkov.

To se ni zgodilo, ker so rudarji stavkali, ampak premogovniški baroni so se odločili, da znižajo produkcijo, dokler ljudstvo ne plača cene, ki jo zahtevajo za premog.

S tem pa še ni končano delo premogovniških baronov. Njih oficijelno glasilo "The Coal Age" priporoča tovarnarjem, da zdaj naroče premog ne glede na to, kako visoka je cena.

Kaj taki nasveti pomenijo? Ali nameravajo premogovniški baroni letos ponoviti staro igro? Svarilo govori, da je tako. Pričeli so ustvarjati umetno pomanjkanje premoga samo zaradi tega, da ne pade cena premogu. Mar je premogovniškim baronom, če morajo rudarji in njih družine trpeti pomanjkanje, ker so omejili delo v rudnikih. Njim gre le za profit. Prav nič se ne brigajo, če bodo morali prihodnjo zimo prezebati delavski otroci in sedeti pri nezakurjeni peči, ker očetje ne bodo zaslužili toliko mezde, da kupijo potrebno kurivo. Profit je parola premogovniških baronov in ta parola ostane, dokler bodo premogovniki lastnina privatnih podjetnikov in bodo izkoriščani v interesu privatnih interesov.

Ta položaj se da zboljšati le z nacijonalizacijo rudnikov. Organizirani železničarji so pričeli z gibanjem za nacijonaliziranje železnic. Nacijonalizacija železnic še ni dosežena, ali misel, da morajo biti železnice nacijonalizirane, da lahko služijo ljudstvu in ne privatnim interesom, pridobiva vedno več privržencev med ameriškim ljudstvom in bo končno prodrla, čeprav jo ovirajo v njenem razvoju privatni železniški interesi z vsemi sredstvi, ki so jim na razpolago.

Rudarska organizacija je velika in močna. Toda pri nji ni opaziti tistega žilavega dela za nacijonalizacijo ameriških rudnikov, kot ga vidimo pri železničarjih za nacijonaliziranje železnic. Rudarska organizacija je poklicana, da ona v prvi vrsti skrbi, da se razširi misel za nacijonaliziranje rudnikov.

Zdaj se ne producira premog za potrebe, ampak zaradi profita. In dokler se bo premog produciral zaradi profita, toliko časa bodo rudarji seveda najbolj trpeli, v drugi vrsti pa pridejo v poštev drugi delavci kot konzumenti.

Tega dejstva se zavedajo tudi premogovniški baroni in samo posebi se razume, da se bodo nacijonalizaciji rudnikov upirali z vsemi svojimi močmi kot se železniški magnatje protivijo nacijonaliziranju železnic. Ali to dejstvo ne sme biti nobena ovira za rudarsko organizacijo, da prične s propagando za nacijonaliziranje rudnikov. Od podjetnikov se vendar ne more pričakovati, da bodo agitirali proti svojim interesom. Za delavske interese morajo agitirati le delavci sami, če hočejo, da bodo njih interesi zavarovani. In čim prej rudarji pridejo do spoznanja, da je naloga rudarske organizacije, da razširi in poglobi propagando za nacijonaliziranje rudnikov, toliko preje bo ta zahteva uresničena.

Rudarska organizacija je poklicana, da s stvarnimi in prepričevalnimi dokazi argumentira za to važno zahtevo v interesu rudarjev in vsega ameriškega ljudstva. Vsi boji, ki jih vodi rudarska organizacija za povišanje mezde in skrajšanje delavnika in drugih ugodnosti pri delu, so malenkostni v primeri z zahtevo za nacijonaliziranje rudnikov. Kajti cilj delavske strokovne organizacije ni le boj za udejstvovanje teh malih zahtev, ampak njena zgodovinska naloga je veliko višja in plemenitejša. Končni cilj delavske strokovne organizacije je odprava privatnega izkoriščanja in uvedenje socializirane produkcije in distribucije.

Da se ta cilj čimprej doseže, ga morajo delavci podpirati tudi s politično akcijo. Združiti se morajo strokovno, gospodarsko in politično, da tako povečajo svojo gospodarsko in politično moč, ki je potrebna, da dosežejo svoj cilj.

Ali Gompers res rezignira?

GOVORICE O NJEGOVI REZIGNACIJI IN DA MU LEWIS NASLEDI SE ŠIRIJO.

Od druge strani se pa slišijo glasovi, da Gompers sploh ne mara rezignirati.

Washington, D. C. (Fed. Press). — Govorice se širijo, da Gompers rezignira na konvenciji "Ameriške delavske federacije" v Denverju, ki se vrši v juniju, in so združene z govorico, da mu naledi John L. Lewis, predsednik rudarske organizacije U. M. W. of A., češ da bo zanj oddanih toliko glasov, da je njegova izvolitev zasigurana.

Te govorice pokazujejo bolj negotovost prijateljev in nasprotnikov Gompersa in Lewisa o moči, ki je za njima. Lewis kontrolira glasove rudarske organizacije, ki je tako močna, da potegne tehtnico na njegovo stran, če pride do preizkušanja moči med obema frakcijama.

Wm. H. Johnston, predsednik "Mednarodnega društva strojnikov", ki je poznan kot vodja opozicije, bo poleti v Evropi in ne bo predsedniški kandidat. Deset železničarskih organizacij, zdaj združenih z Ameriško delavsko federacijo" nima svojega kandidata. Ampak te organizacije imajo program. Njih program se da povedati z besedami, da so za nacijonaliziranje železnic in demokratično upravo na železnicah, ki je bil na montrealski konvenciji sprejet z 29,000 proti 8,000 glasovom. Oni prav dobro občutijo politiko Gompersa in njegovih prijateljev v eksekutivnem svetu, ki ima namen preprečiti ta program, od kar je bila sprejeta rezolucija v Montrealu.

V takih razmerah bodo železničarji drug z drugim, če se pokaže na denverski konveniji nekaj, kar pomaga uresničiti njih program. John Lewis ni kot oseba naklonjen ljudskemu lastništvu, toda njegova organizacija zagovarja ljudsko lastništvo. Na montrealski konveniji je glasoval zanj. Green, tajnik rudarske organizacije, je govoril strastno za ljudsko lastništvo na montrealski konveniji. In če se Lewis odloči, da kandidira za predsednika in če pride do preiskušnje med Gompersom in Lewisom, tedaj bodo železničarji za Lewisa.

Na drugi strani pa Gompers ne kaže prav nobenih znamenj, da rezignira. Ko se je zadnjič oženil, ni naznanil, da misli rezignirati, čeprav o njegovi rezignaciji veliko govore. Vprav narobe je in on izjavlja, da prevzame publicistiko, ko pride do nove kampanje za organiziranje železarskih in jeklarskih delavcev. Svojo protisocialistično in protirusko kampanjo vodi še vedno z vsemi svojimi močmi, in dozdaj še ni storil nobenega kompromisa v tej zadevi, ker je osebno še vedno vezan z "Narodno civično federacijo".

Zdi se, da ima Gompers v svojem taboru večino stavbinskih strok in raznih drugih strok kot klobučarje, voznike, steklarje itd. Naobratno so pa za Lewisom rudarji, železničarji in mornarji, pa različne organizacije, katerih člani delajo v živilski industriji. Tiskarski delavci bodo najbrž razdeljeni, če pride do preizkušnje, ako se razmere ne spremene radikalno.

Iz Indianapolisa, iz glavnega stana rudarjev, tesarskih delavcev, tiskarskih delavcev in od drugih vplivnih članov v strokovnem gibanju, prihaja glas, da prijatelji Gompersa namigujejo, da se Gompers umakne prostovoljno, da bodo vodile boj bolj mlade moči, ki ga zdaj vsiljujejo finančni in podjetniški interesi organiziranemu delavstvu. Sliši se, da se stari delavski voditelj ne bo spuščal v volilno bitko, če se tudi tesarski delavci, drugače največja organizacija za rudarskimi delavci, odločijo za Lewisa. Če se to zgodi, tedaj se bodo voditelji v Indianapolisu zedinili na tri do štiri člane eksekutive, ki jih je treba zamenjati.

Denver je mesto, v katerem je Gompers pred leti doživel svoj edini poraz kot vodja federacije. McBride, vodja kovinskih rudarjev, je bil izvoljen takrat predsednikom. In zopet odhaja Gompers v Denver in nasprotni kandidat bo rudar. Njegovi prijatelji so radovedni, kako se izmota iz te kaše.

Slovenskim društvom v Chicagu!

V mojem prvem članku glede delovanja za Slovenski dom v Chicagu, Ill., sem povedal svoje misli v splošnem, zato se nisem mogel spuščati v vse podrobnosti, katere je treba natančno prerešetati in vsestransko presoditi, predno se more kaj definitivnega skleniti. Vpoštevajoč to — in pa celo situacijo, v kateri se propaganda za Slov. dom nahaja, sem sprevidel, da je zelo potrebno obširneje spregovoriti pred vsem ljudstvom v tej tako važni zadevi.

Kot delegat sem se udeležil dveh plenarnih sej, sklicanih po začasnem odboru in katerih se je udeležilo nekako trideset zastopnikov, zastopajoč od 25 do 30 društev. Na teh sejah se je skušalo delati z mrzlično naglico in sklenile so se reči, katere spadajo v razpravo daleč za drugimi rečmi, ki bi morale biti prve rešene. Do sedaj je ta pripravljalni odbor društvenih zastopnikov imel tri skupne seje in dve seje ožjega odseka. Vse kar je do zdaj sklenjeno je to, da se zida nov dom in opuščena vsaka ideja kupovati staro dvorano kjerkoli, ter da se delnice prodajajo po $50.00, in končno ime doma.

Kar se tiče teh sklepov sta na mestu samo dva, namreč ime, in pa da se zida novo poslopje. Če se zgradi Sl. dom in da je to ime prekratko, je pač vseeno, ako se doda poleg tega še "narodni" ali "delavski", proti temu bi menda nihče ne protestiral, ker to se še vedno lahko popravi in nazadnje ni velike razlike. Da se zida nov dom in ne kupuje starih dvoran, je splošno mnenje, radi tega je tudi ta sklep na mestu. Da pa se je sklepalo glede delnic, koliko naj stane ena in koliko jih more ena oseba kupiti, je pa bilo nekoliko prehitro. O delnicah se je govorilo in sklepalo po čim naj bodo, sklenjeno pa še ni, če bo to delniško podjetje, ali Slovenski dom, organiziran iz vseh slovenskih društev v Chicagu. Na sejah smo bili zbrani delegati zastopajoč društva, govorilo se je pa tako kot bi bili zbrani skupaj delničarji. Nekateri so bili mnenja, da društva nimajo denarja za graditev doma, zato morajo biti delničarji in založiti potrebni kapital v podjetje, za kar seveda prejmejo delnice. Vse to se je ukrepalo, ne da bi določil sistem organizacije in kar je še več — skušalo se je organizirati delniško podjetje, predno o celi stvari razpravljajo društva na svojih sejah, kar bi se na vsak način moralo zgoditi, predno se odloči o tako važni reči kot je ravno sistem na katerem naj sloni Sl. dom. To smatram zato, ker smo vsi zastopali društva, katerim bi se po mojem mnenju moralo poročati o dosedanjem delu in jim, kar se tiče važnih reči, predložiti le načrte, o katerih naj bi najprvo izrekla društva svoje mnenje, potem bi pa delegati na skupni seji sprejeli načrt, za katerim bi stala večina članstva. To bi bilo prav in tako bomo morali delati, če hočemo, da bo članstvo podpiralo akcijo za Sl. dom.

Nekateri so bili mnenja, da naj se na prihodnji seji organizira delniška družba iz posameznikov, društvom pa da priliko, da lahko kupijo delnice, če hočejo. Seja se bo vršila zadnji dan v mesecu, kar bo naznanjeno po tajniku. Ta seja bo izredne važnosti za čikaška društva, če jim je res za to, da bo novi dom spadal njim in se tako po pravici imenoval "Slovenski dom", toplo priporočam vsem slovenskim društvom v Chicagu, da na svojih sejah v mesecu maju razpravljajo o tem in naroče svojemu delegatu, kako naj voli na konferenci skupnih društvenih zastopnikov v zadevah, ki se tičejo Sl. doma. Prepričan sem, da je želja večine, da dom spada organizaciji vseh društev, ne pa samo delniški družbi, katera bi potem lahko po svoji volji računala društvom za njih prireditve in seje, in nobeno društvo bi se ne moglo počutiti kot doma — dasi bi bil to Sl. dom. Seveda, če se društva ne bodo zavzela za to stvar takoj, bodo najbrž posamezniki ustanovili delniško družbo in zgradili poslopje. Ako se to zgodi, so društva tam, kjer so danes. Tega pa društva ne žele, ker bi sicer ne pošiljala zastopnikov na sestanke.

Kot pravi narodni zastopnik, in obenem tudi najbolj umestno je povedal na zadnji seji brat John Potokar, ko je izjavil, da če se gradi Sl. dom na podlagi, da ga bodo društva lastovala in da se bi po pravici imenoval Slovenski dom, daruje $10.00 kot prostovoljni prispevek za nabiranje prvega fonda za Sl. dom. Nadalje je izrekel upanje, da bi se mnogo članstva odzvalo s prostovoljnimi prispevki, ko bi izprevideli, da bo podjetje v njih korist. Tudi jaz dam svoto deset dolarjev pri prvi kolekti, če bo Slovenski dom last društev, ki bodo inkorporirana v organizaciji Sl. dom in lastnik poslopja; ne pa za nobeno delniško podjetje, kjer bi imeli posamezniki več govoriti kot pa društva.

Ako je v Chicagu pet do šest tisoč Slovencev, se sme računati nad dva tisoč takih, ki bi darovali za Sl. dom, če bi bil organiziran na pravi podlagi. Če bi dal vsak deset dolarjev, imamo takoj $20.000 do $30.000 skupaj, in to bi bil lep začetek! Nadalje bi se v korist doma prirejale veselice in pikniki. Denar nabran na ta način, je lastnina doma in dolg je vedno manjši; dočim so delnice vedno dolg in poslopje lastuje tisti, ki ima delnice.

Jaz torej svetujem, da se organizirajo čikaška slovenska, oziroma jugoslovanska društva, ki se priglase in so voljna delovati za zgraditev Sl. doma, ter se inkorporira ta organizacija tako, da bo vse članstvo enakopravno v domu, da bo imelo enake dolžnosti in enake lastninske pravice napram domu. Uvede naj se kolekta za Sl. dom pri vseh Jugoslovanih, bodisi pri društvih ali kako drugače. Nadalje naj se razpiše bonde, ki naj nosijo pet od sto obresti, da se nabere potreben denar za takšnjo zgraditev doma, in potem naj se ti bondi izplačujejo nazaj, kakor hitro bo dom zgrajen in bo pričel donašati dohodke. Ko bodo vsi bondi izplačani, bo Sl. dom lastnina društev, kjer bodo društva lastnik in gospodar in nihče drugi.

Sistema delnic in bondov se jako razlikujeta, kar se tiče lastništva poslopja — in to je baš glavna stvar. Vsako delniško podjetje spada tistim, ki imajo delnice, in kdor ima več delnic, tisti ima več gospodarstva. Delnice se ne izplačujejo, ampak vlečejo se dividende od njih; če podjetje nese dobro, so dividende "mastne", če je pa klavrno, pa zlezejo celo delnice same pod valuto. Vse ljudske naprave se financirajo z bondi, ker kakor hitro prodajo delnice, ni več stvar ljudska, ampak privatna. Država razpiše bonde, mesto razpiše bonde. Delavsko-kmetska vlada v North Dakoti je razpisala bonde, pa magari če vse kupijo na Wall Streetu v New Yorku, ne bodo imeli nič diktirati North Dakoti; drugače bi pa bilo, če bi North Dakota razpisala delnice. Vsa ljudska podjetja razpišejo bonde v slučaju finančne potrebe, da tako obdrže svojo gospodarsko integriteto, katero bi seveda izgubila po delniškem sistemu. In če se drugi poslužijo tega varnega sistema, zakaj bi se ga ne mi Slovenci?

V prvi vrsti naj se društva pravilno organizirajo, nato naj dobro premotrijo vse načrte in izberejo najboljšega, predno izvolijo po kakšnem sistemu naj se dom inkorporira. Ko se bo ukrepalo glede delniškega in bondovskega sistema, sem jaz za to, da se skliče javen shod vseh društev, ki se prijavijo za organizacijo Slovenski dom, na katerem sem pripravljen debatirati z vsakim zagovornikom delniškega sistema in bom dokazal, zakaj je sistem na bonde bolj praktičen in bolj pravičen za financiranje Slovenskega doma, kot pa delniški sistem. To sem pripravljen storiti zato, ker mi še nikdar ni bilo vseeno, kako naj se delajo ljudske zgradbe v mestu, v katerem sem istočasno živel. In upam da so tega mnenja tudi drugi, katerim je res za to, da bo Slovenski dom v Chicagu last članstva in v splošno narodno korist.

Fran S. Tauchar.

AMERIŠKA VLADA ZAHTEVA OSVOBODITEV AMERIČANOV V RUSIJI.

Riga, 30. apr. — Iz Moskve poročajo, da je sovjetska vlada prejela noto iz Washingtona z zahtevo za osvoboditev ameriških jetnikov.

METEORITI.

Kadar Kazimir reši židovsko vprašanje, tedaj se loti Einsteinove teorije — ampak Einstein je tudi žid.

• • •

Z ozirom na dejstvo, da je bil zadnji strel na Nemce izstreljen 11. novembra 1918., ali ni Knoxova mirovna resolucija malo prenagljena reč? Zakaj ne bi šli s to stvarjo bolj počasi?

• • •

"Tako je, če ni Boga na mirovni konferenci!" stoka pater Kazimir.

Yeah, tako je, če se začne velika vojna z mašami, blagoslavljanjem cesarskih zastav in z molitvami za zmago pobožnih vernikov nad pobožnimi verniki — pa pride zlodej in pomete z blagoslovljenimi zastavami, s cesarjem in katoliško Avstrijo! —

Na dunajskem kongresu pred malo več kot sto leti je bil seveda Bog zraven — pa je bilo vse dobro. Na konferenci v Berlinu, kjer bi bili sedeli kajzer, Franc Jožef in sultan, bi bil gotovo tudi Bog zraven, saj je bil ves čas kajzerjev zaveznik. Yeah!

• • •

Fašisti na Reki so vsekakor slišali, ko je zvonilo v Albanyju, N. Y. In ker niso dobro slišali, so takoj razbili skrinjice z glasovnicami. V New Yorku se ta reč vrši drugače. Tam so bile občinske volitve pred 17 meseci in glasovi socialističnih kandidatov niso še danes prešteti.

• • •

Japanci (prebivalci na otoku Japu) si te dni marsikaj domišljujejo.

• • •

"Prijateljstvo med ameriško in francosko republiko je nerazrušljivo", je dejal monsieur Viviani, ko se je poslavljal od nas.

Kakor hitro francoski kapitalisti začno pobirati jajca iz gnezda, ki si jih lastijo ameriški kapitalisti, tedaj bo "nerazrušljivo prijateljstvo" trajalo ravno toliko časa kolikor traja slama v ognju.

• • •

Kralj Gary povzdiguje kontinent Severne Amerike v nebesa. Kdo bi mu zameril? Vsakdo bi bil ponosen, če bi bil lastnik tako velike in bogate dežele.

• • •

V Slovakiji je bil aretiran neki katoliški duhovnik, ki je pri maši molil za ekskajzerja Karla. Duhovnik se izgovarja, da je bil raztresen, ko je molil. Vprašanje zdaj je, na koga je duhoven mislil, ko je molil raztreseno, na Karla ali kuharico?

•

Jolietski lonec in čikaška kastrola se prepirata, kdo je bolj črn.

•

Včasi je kdo rekel samo tako za primero, da so Tirolci najbolj neumni ljudje na svetu. Če pomislimo na njihov zadnji prebiscit, in če prevdarimo, kakšna velika burka so plebisciti sploh, tedaj bo nekaj resnice na tirolski neumnosti.

•

"Revolucije ni bilo prvega maja!" — so veselo vskliknili buržoazni šmokavzarji, ki so par dni prej napovedali "revolucijo."

Torej so se blamirali! Prav jim je! Mi bi lahko napovedali revolucijo recimo za 1. junija, ampak se nočemo blamirati. Slava blamaže se najbolj prileže šmokavzarjem.

•

V Filadelfiji je bilo aretiranih 48 "rdečkarjev" ravno v trenotku, ko so strmoglavljali vlado: lepili so plakate na telegrafske droge! Kakšna sreča, da so jih prijeli ob pravem času!

•

Očeta Kazimirja je zadnje čase prijela posebna bolezen. Revež vidi vse židovsko. Celo Darwin mu je "nemški žid!" Ampak kadar kak židovski bankir in judovski debelomošnjar napiše ček za katoliško propagando, tedaj je tak ček takoj krščansko mazilo, ki se pograbi s vsemi štirimi.

•

Francoski humorist Clement Vautel je zapisal:

"Prvi kralj na svetu je bil pesnik, zadnji pa bo ameriški miljonar, ki kupi krono in državo."

V teh besedah je več resnice kot humorja.

K. T. B.

Književne vesti.

"Čas" ima v svoji aprilski številki sledečo vsebino: A. J. Terbovec: Kalifornija, pesem. — F. Kerže: V zarjah življenja. — Divji ljudje na Borneju. — Čebele in njih država. — Skrbite za zdravje. — Zgodovina in razvoj gorkote. — Ljubezen pred in po poroki. — Ali ravnaš pravilno z otroci? — Tedaj ni bilo smrti. — Janko N. Rogelj: Ko mine vojska. — Večni napredek. — Dr. Ivan Černe (Ljubljana); Naše gospodarstvo — naša rana. — Vsebina priloge: Kdo je scab. — Kako morate pripraviti govedino. — Izgubljeno mesto. — Panika. — Razno.

Naslov revije: Čas, 6033 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Jugoslovanski vojni minister je naglo umrl.

Belgrad, 29. apr. — Uradni inform. biro SHS v Washingtonu.) General Branko Jovanovič, vojni in mornariški minister, je danes zjutraj naglo umrl. — Jovanovič je v svetovni vojni poveljeval srbski kavaleriji. V ministrstvo je prišel v februarju 1920. in od tedaj je bil vojni minister v vseh kabinetih.

PRODA SE

dvonadstropna hiša iz opeke sezidana, s kopališči in moderno urejena. Za ceno in druge podrobnosti izglasite se osebno pri lastniku na: 3019 S. Crawford Ave., Chicago, Ill. (Adv.)

ZADNJA, ZADNJA STRAŽA.

Za časa Krimske vojne so bile francoske in angleške trupe pred mestom Sebastopolom popolnoma uničene vsled mraza in bolezni. Cesar Nikolaj, opazivši vrste svojih sovražnikov, je dejal: "Še dva glavna generala imam za premagati in to sta general Janvier in Fevrier (Januar in februar)!" Cesar zima in mraz je še vedno hud bojevnik. Tudi ko je že skoro premagan, je še vedno tu njegova zadnja straža, mrzli vetrovi, megla in slana, ki navadno bijejo njih bitke v mesecu maju. Ako želite preiti take dnove brez vsake škode, tedaj morate paziti za vaše normalno stanje in red notranjih organov. Ako je želodec v dobrem stanju, ves život ima dovolj moči za vsak potrebni odpor. Trinerjevo grenko vino je nadvse vredno za take slučaje, to zdravilo vam očisti čreva in prevredi vaše notranje organe v normalnost v vašem životu. Imejte vedno pri rokah tudi Triner's Cough Sedative za prehlad, Triner's Antiputrin za vnetje v grlu kakor tudi Triner's Liniment za nevralgijo in reumatizma bolečine, vsa ta zdravila se lahko dobe v vseh lekarnah ali pri trogvcih z zdravili in vam znajo biti zelo ugodne v tem mesecu. (Adv.)

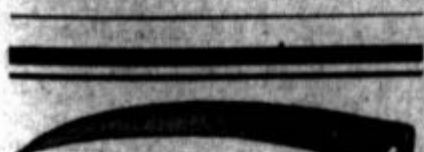

NOVOST! NOVOST!

Kose, brusi, klepalno orodje in pile iz starega kraja. Edina agentura za vse Združene države za prodajo tih najboljše vrste kos, označene z zvezdo repatico in imenom MOLDOVKE. Ker imam svoje lastne skušnje še iz lanskega leta, da tako dobrih kos še ni bilo na prodaj v ti deželi lahko trdim, da so najboljše. Kose so različne velikosti od 27 do 32 palcev, prodam vam 6 kos skupaj po $3.00 vsako, ako na naročite samo eno koso vas stane pa $3.75. Imam tudi še druge vrst kose katere prodajam po $2.00 komad. Brusilni kamni se prodajajo po 50c, klepalno orodje dvoje vrste, prvo po $1.50 in drugo veliko boljše vrste pa po $2.00. Imam izvrstno dobre trivoglate in ploščnate trpežne pile po 8 do 9 palcev dolge, stanejo po 65c. Ena tih odnese za 20 amriških pil. Mi popolnoma jamčimo vse navedene predmete in plačamo tudi poštnino za vse kraje Združenih držav. Največja trgovina z železnino in pohištvom.

STEVE STONICH,
107 W. Lake Street,
Chisholm, Minn.

PRAVE LUBASOVE HARMONIKE bom zopet dobil iz starega kraja. Popravljam, kupujem in prodajam tudi stare že rabljenen harmonike, kateregakoli izdelka.

ALOIS SKULJ.
323 Epsilon Place,
Brooklyn, N. Y.

NAROČITE!

Za $5.00 pošljemo sledeče knjige:

Za staro pravdo, spisal Fran Erjavec, cena 60c;
Svetovna vojna in odgovornost socializma, Etbin Kristan, cena 80c;
V novo deželo. Etbin Kristan, cena 30c.
Katoliška cerkev in socializem, cena 30c;
Anfisa, drama v štirih dejanjih, spisal Leonid Andrejev; cena 60c;
Don Correa, roman, cena 30c;
Jug, zgodovinski roman, 616 strani, vezan v platno, cena $1.60;
Vitez iz Rdeče hiše, zgodovinski roman, 504 strani, vezan v platno, cena $1.50; skupaj $6.00.

Vse te knjige vam pošljemo za $5, poštnine prosto. Naročila pošljite na:

PROLETAREC,
3639 W. 26th St.,
Chicago, Ill.

Pišite po naš cenik knjig.

FARME NA PRODAJ.

Naznanjam, da bom v mesecu maju razpošiljal nove cenike z raznimi slikami poslopji, ker mi je zmanjkalo spomladanskih cenikov sem bil prisiljen dati ponatisniti druge. Ti ceniki bodo tiskani v angleškem jeziku, ker vsaka družina, katere se misli seliti na farme ima že tudi otroke, kateri bodo lahko raztomalčili eno ali drugo stvar v ceniku. Meni je s tem veliko olajšano, ker te cenike rabim lahko potem za sve narodnosti. Vsi tisti, ki ste pisali po spomladanski cenik, boste dobili ta nov cenik, ako se je pa kdo iz med vas preselil, prosim, da mi naznani svoj novi naslov.

John Zulich Farm Agency,
6313 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Vzgojilo je stotine tisočev otrok.

Borden's Eagle Brand Condensed Milk je pomagal zgojiti v zdravo moško in žensko dobo več ljudi kot vse druge zmesi narejene v to svrho.

Gail Borden je prvič pripravil to otročjo hrano že pred 60 leti in vedno od tedaj je bila izvrstna pomoč materam ob času ko se druge hrane odpovedale za njih otroke.

Na drugi strani današnje izdaje tega lista je oglas za Borden's Eagle Brand Condensed Milk. Izrežite ta kupon, pošljite ga na The Borden Company in ti vam pošljejo prosto vsa navodila kako se ima hraniti vaše otroke s to čudovito hrano in seveda tudi knjigo v korist otrok. (May 4)

LOOK OUT ZA PIJAČE.

katere so zdrave kot je Triglav čaj vročpreiden greste k počitku, zavoj 75c. TERPOTEC zavoj 75. RMAN zavoj 75c. 1000 ROŽE zavoj 75c, Encian (GENTIAN) zavoj 75c, in druga zelišča v zalogi. BRINJE iz starega kraja po 16c funt, celo vrečo 120 funtov (4 bušle) po 14c funt. PRAŠEK od vina (vine stein) po $3 funt zadostuje za 40 galonov najboljše kisle pijače za šejo. GRAPE JUICE $96.00 sod. SUGAR Coloring (Short Pint) $1.50. GAUGE (MERO) za alcohol auto-radiator in za vse tekočine ki imajo proof vsebi, meri manj kot pol grada pa do 200 gradov, stane $3.50. Vse cene vsebujejo tudi poštnino, samo Grape Juice in Brinje ne. K naročilom je pridjati ček, money order ali draft. A. HORWAT, 1903 W. 22nd St., Chicago, Ill.

NAPREDEK.

"Prosveta" piše za blagostanje ljudstva. Ako se strinjaš z njenimi idejami, podpiraj trgovce, ki oglašajo v Prosveti. — V zalogi imam vse blago za vsakdanje potrebščine po zmerni ceni.

ANTON ZORNIK,
Herminie, Pa.

NAŠIM ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM.

Privaditi se hraniti denar je ravno tako lahko kot ga pa potrošiti.

Prihranite nekaj vsak mesec, naložite na našo banko in zadovoljni bodete ravno tako če ne še bolj, kot pa če ga potrošite za ne potrebne stvari.

"The First National Bank" v Chisholmu, Minn., je ustanovljena ravno kot nalašč za vaše prihranke. Njena vloga in prebitek znaša $165,000.00 in njeno splošno trgovsko premoženje pa $1,850,000.00, kar vam daje popolno varstvo. Vaš denar je tu varno naložen in lahko ga dobite kadar hočete.

Mi plačamo tri odstotke obresti, kar pomaga volji za hranitev. Najvažnejše je pa: ako potrebujete nasvetov, vam mi radi pomagamo po naši veliki skušnji. Ako potrebujete pomoč, oglasite se pri nas in mi vam radevolje ustrežemo.

Vaš rojak Jakob Oshelt je tu pripravljen vsak čas, da vam postreže v vašem lastnem jeziku: oglasite se pri njemu.

FIRST NATIONAL BANK,
CHISHOLM, MINN.

Ljubiteljem

lepega čtiva naznanjam, da sem prejel veliko zalogo zabavnih knjig iz starega kraja. Dobro kuharico imam zopet v zalogi.

Pišite po nov obširen cenik.

JOSEPH KOSHAK,
2118 S. 50th Court CICERO, ILL.

POZOR!

Slovinci in Hrvati v Chisholmu, Minn., in okolici.

Kadar želite uložiti denar na hranilno ulogo ali čekovni promet, zavarovati vaše poslopje ali poslati denar v staro domovino, obrnite se na stari in zanesljivi

Miners State Bank,
Chisholm, Minn.

Frank Gouže, Slovenec, je blagajnik banke in vso vašo trgovino lahko odpravite v materinem jeziku.

"Točnost", "Varnost" in "Postrežba" je naše geslo.

30

PATENTI

Pišite po mojo knjigo s pojasnili o patentih in iznajdbah, katero se vam pošlje ZASTONJ na vašo željo.

IZNAJDITELJI

in drugi, naročite si to knjigo.

Ime A. M. Wilson je poznano že nad 30 let in vsaka stvar, ki jo nameravate patentirati, se sprejme pri nas z vso pažnjo. Pošljite nam model ali obris vaše iznajdbe v pregled.

Pišite še danes po to slovensko knjigo na sledeči naslov:

A. W. WILSON, Inc.,
Registered Patent Attorneys,
312 Victor Bldg.,
Washington, D. C.

TRPEŽNE BAKRENE KOTLE,
po zelo znižanih cenah.

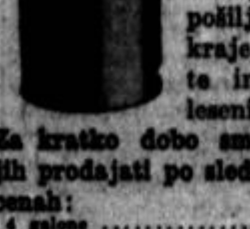

Imamo izvrstno izdelane močne in trpežne bakrene kotle, katere razpošiljamo na vse kraje, dobro zavite in pakirane v lesenih zabojih.

Za kratko dobo smo se odločili jih prodajati po sledečih znižanih cenah:

4 galone	$ 4.25
6 galonov	4.95
8 galonov	7.00
10 galonov	8.50
12 galonov	10.00
15 galonov	13.95
20 galonov	15.75
25 galonov	21.95

NAROČITE TAKOJ!

NOVOST! NOVOST!

To bakreno rešeto, ki je nalašč izdelano, da se da na dno kotla, kar varuje vse, karkoli kuhate, da se vam ne prižge in obvaruje, da se ne naredi v kotlu zeleni volk. Pri naročilu tega rešet nam pošljite pravo mero velikosti kotla. Rešeta se prodajajo po sledečih cenah:

Za kotel 4 galone	$1.50
Za kotel 6 galon	1.75
Za kotel 8 galon	2.00
Za kotel 10 galon	2.25
Komad za spojenje	75c
½ debela bakrena cev	50c
½ debela cinova cev	40c

Bakreni kotli za pranje:

10 galon za	$11.75
15 galon za	15.50
20 galon za	17.75

Pri naročilu nam pošljite vaš natančen naslov vašega najbližjega ekspresnega urada. Z naročilom priložite takoj tudi Money Order ali bančni Draft. Na C. O. D. ne pošiljamo ničesar. Naš naslov je:

J. O. HRUBY,
1806 So. Racine Ave.
Dept. T. Chicago, Ill.

UPRAVNIŠTVO

opozarja vse naročnike in druge čitatelje, naj nikar ne kupujejo nobenih posebnosti iz posameznih oglasov, ki se nahajajo v listu, ker nekteri so direktno zapeljivi. Vsak naj bo zelo previden in se vselej, če le mogoče predno kaj kupi iz oglasov, prepriča. Za vse oglase so odgovorni le oglaševalci sami, nobene odgovornosti ne prevzame upravništvo in ne lastnik lista. Oglase imamo zato, da nam pomagajo plačati list, kateri je vsak dan dražji v tiskarni in vse povsod. Torej bodite previdni, če se pa nabrišete, tedaj vse to pripišite sami sebi in ne nam.

Upravitelj.

Naročniki Pozor!

Znamenje (April 30-21) pomeni, da vam naročnina poteče na ta dan. Ponovite jo pravočasno, da vam lista ne ustavimo, Ako lista ne prejmete, je mogoče vstavljen, ker ni bil plačan. Ako je vaš list plačan in ga ne prejmete, je mogoče ustavljen vsled napačnega naslova, pišite nam dopisnico in navedite stari in novi naslov.

Naši zastopniki so vsi društveni tajniki in drugi zastopniki, pri katerih lahko plačate naročnino.

Naročnino za celo leto je $5.00 in za pol leta pa $2.50. Člani S. N. P. J. plačajo za pol leta $1.90 in za celo leto $3.80.

Za mesto Chicago je za leto $6.50, pol leta $3.25.

Za Evropo stane za pol leta $4.00, za vse leto pa $8.00.

Tednik stane za Evropo $1.70.

Naročnino lahko tudi sami pošljite na naslov:

UPRAVNIŠTVO
"PROSVETA"
2657 S. Lawndale Ave.,
Chicago, Ill.

LJUDJE S KILO

Vržite stran Vaše pasove

Tisoče ljudi s kilo je zadobilo veliko odpomoč z uporabo STUART'S novo iznajdene PLAPAO podlage. Kar enostavno zavrzite vse vaše pasove pred z jeklom, gumijem in drugimi obvezami ki vas žegajo. Naj vam mi pošljemo naš

Zastonj na poskušnjo Plapao

Ne računamo ničesar zato. Dajte da vam pošljemo dokazov, kaj je še vse PLAPAO PODLAGE storilo dobrega drugim. Pošljemo vam knjigo o kili, kjer se vsem pojasnilo o ti bolezni. Mi imamo zaprisežene izjave iz vseh krajev dežele, kjer se trdi, da je PLAPAO PODLAGA pozdravila vraščeni kilo. NE ČAKAJTE, NE ODLAGAJTE. Pošljite nam vaše ime in naslov še DANES. Mi vam pošljemo zastonj na poskušnjo naš "FREE TRIAL PLAPAO" in knjigo o zdravljenju kile. Naslovite na PLAPAO CO., 3260 Stuart Bldg. St. Louis, Mo.—(Adv.)

IMPORTIRANE BRINJEVE JAGODE
Vreča 130 funtov $12.

Pri večjem nakupu vprašajte za posebno ceno.

K naročilu priložite Money Order.

MATH. PEZDIR,
Box 772, City Hall Sta.,
New York, N. Y.

H. J. FITZGERALD,
OSKRBNIK POGREBOV.
Miners State Bank Bldg.
Telefon 61-R. Chisholm, Minn.

Prodajam raznovrstne sveže cvetlice, slike in okvirje

RAD BI IZVEDEL,

kje se nahaja moja polusestra Julijana (rojena Bolf), doma iz občine Lokve na Hrvatskem. Pred 10 leti je prešla od tu v državo Minnesoto in od tedaj ne vem ničesar o njej. Poročati ji imam veliko zelo važnih stvari. Torej ako izve, da jo iščem, naj se mi nemudoma prijavi ali pa naj jo čitatelji Prosvete opozore na to, za kar se lepo zahvalim. Moj naslov je: Josip Piutar (Četverov) P. O. Box 474, Painesdale, Mich. (Adv.)

PROLETAREC

je slovensko glasilo socialistične stranke v Ameriki. Vsak delavec in rojak, ki se zanima za socialzem, bi ga moral redno čitati

pravo sliko socializma.

Naročnina znaša $2.50 na leto. $1.50 za pol leta.

Naslov: PROLETAREC,
3639 W. 26th St.,
CHICAGO, ILLINOIS.

STOJTE — GLEJTE — IN — POSLUŠAJTE—

TA IMENITNA PONUDBA.
ŠEST KOMADOV ZA $6.00.

Pišite še danes po gori na slikane stvari in kadar jih sprejmete pokažite vašim sosedom, prijateljem, itd., ter pustite naj sodijo o vrednosti blaga.

No če hočete dobiti te stvari pazite, da bodete med prvimi in poslužite se hitro te ugodne prilike.

Cela stvar se tako enostavno lahko izvrši, da nimate nobenega vzroka za pomisleke, izrežite ta kupon oziroma sliko, napišite vaše ime in naslov točno, priložite 35c v poštnih znamkah za pokritje pošiljatvenih troškov in mi vam bomo odposlali vse blago kot ga predstavlja gornja slika.

1—Izvrstna KUKU stenska ura, krasno izdelana iz trpežnega trdega lesa krasno izrezljena da je v resnici nekaj lepega. Kolesje je najboljšega izdelka in vrejeno tako, da vzdrži vedno pravi čas in se uravnava z uteži, ter je jamčena za vse vaše življenje.

2—Automatični stroj za striči lase. Striže lase kot bi se kampialji.

3—Železničarske vrste žepna ura v srebrnem pokrovju krasno izdelana, njeno nikel kolesje je tako vrejeno, da vzdržuje pravi čas in jamčena za več let.

4—Pozlačeni prstan z vrezanim vašim imenom.

5—Nove vrste toplotomer izboljšanimi iznajdbami kateri vam kaže vedno vreme za en dan v naprej in sicer v obliki "punčke" ki se prikaže pri vratih za lepo vreme in če pa kaže za dež ali slabo vreme se vam prikaže pri vratih se mali fantiček z dežnikom v roki. Na notranji steni pa visi toplometer kateri kaže toploto. Tako prijazna stvar brez katere bi ne smel biti nihče.

6—Krasna žepna knjižica v usnje vezena z zrcalom na krovu, prijazno in potrebno za vsacega.

Nobeden gori omenjenih komadov se ne proda posamezno, ker le edino na ta način, da se odda vseh šest skupaj nam je mogoče to storiti po tako znižani ceni, sicer pa ako bi pronašli, da vse skupaj ni vredno vsaj dvakrat toliko tedaj vam vrnemo denar. To blago bo nedvomno zadovoljilo tudi vaše sosede in bodo še oni hitro naročili!

UNION SALES CO., DEPT. 504,
673 W. Madison St., Chicago, Ill.

FARME NA PRODAJ
v gornjem Wisconsinu

v Rusk (County) okraju v Ladysmith, ob Soo železnici, lahko kupite tukaj še obdelane farme ali zemljo, ki je še za čistiti, cena zemlji je od $15.00 in več. Tu je krasno malo mestece in so žage in tovarne za izdelovanje papirja, drugi mesec se prične graditi tukaj tri miljone dolarjev jez, kar pomeni precejšnji napredek za to mesto. Vaš les lahko prodáte v tovarno za izdelovanje zabojev, ali tovarni za izdelovanja pohištva, ki obratujejo tu. Za vsa pojasnila pišite v vašem jeziku na naslov našega zastopnika:

NICK KOVAČEVIČ,
619 — 1st Ave., S. Chisholm, Minn.,
ali na:
NATIONAL LAND COLONIZING CO.,
Ladysmith, Wis.

NOVA INTERESANTNA PONUDBA

ZASTONJ
NAMIZNI PRT
ZASTONJ

Še nikdar se vam ni ponujalo tako bogato darilo popolnoma zastonj.

Zakaj bi se ne poslužili te prilike vredno je preposno. Imamo jih samo 500 tih ročno izdelanih namiznih prtov krasnega artističnega izdelka, katerega se vam pošlje zastonj ako nam pošljete naročilo za štiri zagrinjala za okna in sicer v teku 30 dni.

UNION SALES CO.,
Dept. 106. 2039 W. Chicago Ave., Chicago, Ill.

Samo oglejte si sliko teh krasnih zagrinjal, ki bodo krasila vaša okna. So najnovejšega kroja in narejeni tako, da zadostuje samo eno zagrinjalo za vsako okno.

Artistično delo in jamstvo ročnega dela, napravlja te zagrinjala zelo krasna na prvi pogled in celo za $15.00 vam ni mogoče kupiti boljših ali takih, da bi vas odneseli dlje od teh, ki vam jih ponujamo po posebni ceni za samo $2.95 komad, ampak če si jih naročite za štiri okna si prihranite $1.00, ker vam jih damo za vsoto $10.80, poleg tega pa dobite tudi ta krasni namizni prt popolnoma ZASTONJ.

Zapomnite si, da posebna ponudba velja samo za en mesec, torej hitite z vašim naročilom, katerega ne bodete nikdar obžalovali.

Mi ne zahtevamo denarja v naprej. Samo izpolnite to spodaj kupon in pošljite nam priloženo 35c v poštnih znamkah za pošiljatvene stroške, ostalo pa plačate šele potem, kadar dobite blago na vaš dom.

KUPON: Pošljite mi......... parov zastorov kot določa posebna ponudba. Jaz vam tu priloženo pošiljam 35c v poštnih znamkah za pošiljatvene stroške. Ostalo $10.80 plačam ko prejmem blago na dom. Naročim štiri zato, da dobim namizni prt zastonj.

Moje ime ....
Naslov ....
Mesto in država ....

Popolno zadovoljstvo jamčeno, ali pa denar vrnemo.

IZ GLAVNEGA URADA S. N. P. J.

ZA OBRAMBO ROJAKA JOHN KOČEVARJA SMO ŠE PREJELI:

Nabrano med rojaki v Orient, Ill.	$ 17.00
Poslal John Jenko.	
Nabrano med člani društva "Leo Tolstoj", štev. 205 SNPJ, v Duluth, Minn. (Poslal John Kobi)	9.50
Darovalo dr. "Prvi Maj", štev. 356 SNPJ v Benld, Ill.	20.00
Poslal Marko Fudurič.	
Nabrano pri dr. "Prvi Maj" št. 65 SNPJ v Breezy Hill, Kan.	14.55
Poslal Frank Vezovšek.	
Nabrano med rojaki v Edison, Kans.	25.60
Poslal Joseph Klinkan.	
Darovalo dr. "Kras" št. 156 SNPJ v Harrisburgu, Ill.	6.50
in nabrano med tamošnjimi rojaki	6.50
Poslal Louis Grebenjak.	
Darovalo dr. Svobodomisleci št. 169 SNPJ v Fitz Henry, Pa.	3.00
Poslal Frank Juvan.	
Darovalo dr. 'Edinost' št. 13 SNPJ v Wheeling Creek, O.	4.00
Poslal John Kozjančič.	
Nabrano med rojaki v Cle Elum, Wash.	9.00
Poslal Vincent Klasnek.	
Nabrano pri dr. 'Slovanski Borci' št. 395 SNPJ v Ziegler, Ill.	6.25
Poslal Jerry Sturm.	
Skupaj	121.40
Prejšnji izkaz	1,422.14
Skupaj do sedaj poslano na gl. urad	$1,543.54

Vincent Cainkar, predsednik SNPJ.

IZ GLAVNEGA URADA PREDSEDNIKA POROTNEGA ODSEKA.

Na priziv, katerega je društvo —Sokol— štev. 98, vzelo proti sklepu društva — Triglav štev. 2 v La Salle, Ill. v zadevi br. John Ermenca, glavnega porotnega odbornika in člana — Triglav —štev. 2, je glavni porotni odbor sklenil sledeče:

Prvič, da je br. Ermenc kriv prestopka, katerega ga je društvo — Sokol — štev. 98, obtožilo in ki je delovanje proti interesom Jednote.

Drugič, da se ga za kazen za ta prestopek odstavi od mesta katerega zavzema v glavnem porotnem odboru S. N. P. J.

Pronašli smo br. John Ermenca krivega, da je v času, ko je bila kampanja za nove člane v polnem teku, ko je naša jednota žrtvovala troške zdravniške preiskave, in ko so društva suspendirala pristopnino, vse to samo za naraščaj članstva, v ravno tem času je brat Ermenc odgovarjal take, ki so bili pri volji dati svoje sorodnike in znance zavarovati pri S. N. P. J., da naj tega ne napravijo. Hvalil je društvo neke druge organizacije ter je rekel nekemu bratu, ki je hotel svojo hčer in njeno prijateljico (ki sta šele pred kratkem prišli iz starega kraja) zavarovati pri društvo Sokol S. N. P. J., da je društvo neke druge organizacije boljše, kot je pa društvo Sokol S. N. P. J.

Društvo Triglav, štev. 2, je brata Ermenca spoznalo nekrivim po končani porotni obravnavi. Proti temu je društvo Sokol, ki je tožitelj, vzelo priziv na glavni porotni odsek.

In mi smo sklenili kot je že zgoraj objavljeno. Da se nismo poslužili kot kazni izobčenja, kot pravila določajo, je vzrok ta, da smo prepričani, da br. Ermenc tega ni delal iz zlobnosti, ampak je grešil bolj iz nevednosti. Da bi pa glavni odbornik S. N. P. J. hodil okoli pa hvalil javno društva drugih organizacij, to pa vendar zopet ni lepo. Že iz moralnih vzrokov, če ne drugih, bi mu imela biti organizacija, katere članstvo ga je počastilo s tem, da ga je izvolilo glavnim odbornikom, prva, in njo bi iz ravno teh razlogov, imel zagovarjati ter skrbeti za njen naraščaj, in radi tega ne more ostati nekaznovan.

Vpoštevajoč vse to, smo določili za kazen odstavitev od odborniške službe, in ne izobčenje kot to pravila določajo.

Nadalje je bilo sklenjeno, da se bratu J. Sapniku, članu društva Narodni Bratje, štev. 202 v Great Falls Mont., izplača bolniška podpora v znesku $16.00, za katero je prikrajšan.

Brat je bil prikrajšan, ker je predložil dve nakaznisi na eni seji. Iz listin pa je razvidno, da so razmere tako nanesle, da se je to moralo zgoditi, vzrok je pa bil tudi ta, da je brat, kakor tudi društvo tolmačilo pravila napačno.

Vpoštevajoč vse to, se je glavni porotni odbor zedinil za zgoraj objavljeni sklep.

John Underwood,
Jos. Radišek,
Martin Železnikar,
Frank Somrak.

ZAPISNIK

četrtletne seje gl. izvrševalnega odbora S. N. P. J. 18. aprila 1921.

DOPOLDANSKA SEJA.

Brat predsednik Vincent Cainkar otvori s primernim nagovorom sejo točno ob deveti uri zjutraj in pozove brata gl. tajnika, da naj prečita imena gl. odbornikov, ki se morajo udeležiti te seje. Navzoči so sledeči bratje: Gl. predsednik Vincent Cainkar, gl. tajnik Mathew J. Turk, gl. blagajnik, John Vogrič, tajnik bolniškega oddelka Paul Berger, predsednik nadzornega odbora Matt Petrovič, predsednik porotnega odseka John Underwood in upravitelj glasila Philip Godina.

Za zapisnikarja nominiran in soglasno izvoljen brat John Underwood. Plača zapisnikarja se določi isto vsoto kot vedno.

Brat tajnik prečita pismo, katerega je dobil iz upravništva Proletarca, v katerem upravništvo apelira na gl. odbor, da isti priobči v majniški izdaji Proletarca oglas za jednoto in poda določene cene. — Brat Petrovič predlaga, da se priobči oglas v isti velikosti kot prejšnja leta namreč na celi strani, kateri oglas stane $25. Predlog sprejet.

Brat tajnik prečita pismo društva "Naprej" št. 5, katero društvo želi, da naj se podaljša rok kampanje pridobivanja novih članov in navaja razne razloge za podaljšanje. Po daljši temeljiti razpravi je bilo predlagano in sprejeto, da je najbolj umestno iz več razlogov, da se kampanja zaključi kot že določeno na januarski seji namreč 30. aprila.

Brat predsednik poroča, da je umrl brat Jakob Miklavčič, bivši gl. predsednik slovenske narodne podporne jednote in nato pozove navzoče brate, da naj se v znak sožalja dvignejo raz sedežev. — Nato poroča, da je sedaj izpraznjeno mesto v odboru za pritožbe, in da je treba na izpraznjeno mesto določiti novega člana. Sklenjeno, da se obvesti brata Maks Marca, v Bubliu, Minn., da zavzame izpraznjeno mesto; nadalje poroča, da je obvestil brzojavno brata gl. podpredsednika Ant. Hrasta v Canonsburgu, Pa., da naj se udeleži pogreba in zastopa SNPJ. in tudi kupi venec. Brat Hrast je pa obvestil gl. predsednika, da mu je bila brzojavka prepozno dostavljena in da se vsled tega ni mogel udeležiti pogreba. —

Brat gl. tajnik prečita pismo društva "Sokol" št. 20 v Ely, Minn. Po daljši razpravi predlagano in sprejeto, da se poveri bratu gl. predsedniku polna moč in da ima pravico poslužiti se vseh legalnih sredstev v obrambo članov in društev SNPJ.

Brat predsednik poroča, da želijo nekateri rojaki in člani SNPJ. ustanoviti v Ladysmith, B. C. novo društvo SNPJ. in prečita vsa tozadevna pisma, katera je pisal tamošnjim rojakom in članom, sploh vso korespondenco, katero je vodil v tem oziru z onimi, ki želijo ustanoviti novo društvo in že tam obstoječim društvom "Orel" št. 109.

Brat Petrovič predlaga, da naj se odobrijo vsi že storjeni koraki v tem oziru ter tudi pogoji, ki so bili naznanjeni dotičnim, ki želijo ustanoviti novo društvo. — Predlog sprejet.

Brat predsednik poroča, da želijo ustanoviti v Red Lodge, Mont. novo društvo in sicer žensko in prečita vso tozadevno korespondenco. V dotični naselbini že obstoji društvo namreč društvo 'Solnce' št. 81, ki pa nasprotuje ustanovitvi še enega društva. Iz predložene korespondence je razvidno, kake pogoje je stavil brat gl. predsednik za ustanovitev novega društva. Predlagano in sprejeto, da se odobrijo vsi storjeni koraki. —

Isto poroča brat predsednik glede ustanovitve novega društva namreč ženskega v Kenoshi, Wis. in prečita vso korespondenco, katero je imel v tem oziru. Predlagano in sprejeto, da se odobrijo vsi že storjeni koraki in da se poveri bratu gl. tajniku in predsedniku polno moč v tem oziru.

Brat gl. tajnik prečita pismo društva "Velika Srbija" srbske dobrodelne organizacije, katero društvo želi kot celota pristopiti k Slovenski narodni podporni jednoti in vsled tega želi imeti pogoje, pod katerimi bi lahko pristopilo kot celota. Društvo šteje 37 članov. Prečita se vso korespondenco, katero je že imel gl. predsednik v tem oziru z zgoraj imenovanim društvom in poroča, da se še vedno vršijo poganjanja.

Brat Underwood predlaga, da naj se prepusti gl. predsedniku in tajniku, da naj pogajanja nadaljujeta in ako mogoče privesti vse zadevo do ugodnega zaključka. Predlog sprejet.

S tem je dnevni red dopoldanske seje izčrpan in brat predsednik zaključi ob dvanajsti uri sejo. —
Vincent Cainkar, predsednik.
Jno Underwood, zapisnikar.

POPOLDANSKA SEJA.

Brat predsednik odpre sejo točno ob poludvih in pokliče zbornico k redu. — Brat gl. tajnik prečita imena gl. odbornikov; navzoči vsi.

Brat zapisnikar prečita zapisnik dopoldansko seje, ki se sprejme kot čflan.

Brat gl. predsednik prečita neki dopis, glede katerega želi imeti gl. urednik glasila mnenje gl. izvrševalnega odbora. Po prečitanju se vname krajša debata in slednjič je bilo sklenjeno, da se dopis priobči z nekaterimi popravki.

Nato poroča brat gl. urednik, da preti stavka črkostavcev ali pa izpor in sicer prihodnji mesec; povdarja pa, da gotovega se nič ne ve, ker se pogajanja med črkostavci in družbami še vedno vršijo in še vedno lahko pride do sporazuma in pojasnjuje, kako stališče zavzemajo črkostavci in kako podjetniki. Želi vedeti mnenje odbora, kaj bi ukrenil v slučaju, da izbruhne stavka. Opominja pa, da nas vse veže moralna dolžnost stati na strani stavcev.

O tej zadevi govori tudi brat gl. predsednik in še drugi gl. odborniki. Po daljši debati je sklenjeno, da se poveri gl. odbornikom v Chicagu kakor tudi uredništvu, da ukrenejo vse potrebno, da bo list izhajal redno, ako le mogoče, tudi če izbruhne stavka ali da delodajalci izprejo črkostavce. List pa mora biti tiskan v unijski tiskarni in ako bi to ne bilo mogoče v Chicagu, naj se pa tiska v kakem drugem mestu, samo da izhaja. — Predlog sprejet.

Brat upravitelj poroča, da je tisk lista še vedno drag in da cene še niso nič padle, akoravno je cena papirju nekoliko padla v zadnjem času.

Brat predsednik poroča, da bo treba v slučaju ,ako pride do združitve, povečati pisarniške prostore. Po daljši debati je sklenjeno, da se poveri gl. odbornikom v Chicagu, da izvršijo vse potrebno, ako se združitev uresniči, da bodo pisarniški prostori odgovarjali potrebam.

Brat predsednik nato omenja, da bi rad vedel mnenja ostalih gl. odbornikov glede nakupa državnih bondov ali obveznic države Severna Dakota, katere je izdala pred kratkim, o čemur je bilo že poročano podrobneje v listu Prosveta; smatra to za moralno dolžnost in da se bondi dobro obrestujejo in da jih on kot oseba smatra popolnoma varne, akoravno jih skušajo gotovi nasprotniki vsakega napredka diskreditirati. Po daljši debati je bilo sklenjeno, da naj glede tega dobije vse potrebne informacije gl. predsednik, tajnik in blagajnik in da naj postopajo v tem oziru tako, da bo jednota vršila svojo moralno dolžnost in tudi, da bo denar varno naložen.

Nadalje poroča brat predsednik, da je jednota prenehale pošiljati denar dedičem v starem kraju skozi banke in agente, in da se pošiljajo jednotini čeki naravnost dedičem v stari domovini, ki jih potem izmenjajo pri Zadružni Banki v Ljubljani. Zadružna Banka v Ljubljani je delavsko podjetje in naša moralna dolžnost je, da ga podpiramo. Na ta način pomagamo našim bratom v domovini, obenem pa tudi jednoti.

Brat tajnik pojasnjuje, da pošilja jednotine čeke naravnost dedičem s potrebnimi listinami za podpis in navodilom, da se ček lahko izmenja pri Zadružni Banki v Ljubljani. Zadružna Banka dragevolje izmenja naš ček, ki označuje svoto v ameriških dolarjih ter ga izplača po najvišjem kurzu, ki je v veljavi za časa izmenjave. Banka nam obenem vrne po dedičih podpisane pobotnice. Z uvedbo tega sistema je poslovanje sigurno in točno. Dediče se na ta način obvaruje pred špekulanti in izkoriščevalci, pomaga se s tem delavskemu podjetju v starem kraju, jednoti se pa tudi nekaj prihrani na ta način. Poročilo se vzame z odobravanjem na znanje.

Poročilo tajnika bolniškega oddelka se glasi:

Preostanek v bolniškem skladu 31. decembra 1920	$60,569.99
Vplačano v bolniški sklad meseca januarja	26,151.00
Vplačano v bolniški sklad meseca februarja	24,036.25
Vplačano v bolniški sklad meseca marca	25,280.50
Skupaj	$136,037.74
Izplačali podpore meseca januarja	$15,378.50
Izplačali podpore meseca februarja	28,728.00
Izplačali podpore meseca marca	25,9964.50
Skupaj	$70,071.00 $70,071.00
Preostanek v bolniškem skladu 1. aprila 1921	$65,966.74

Nakazanih je bilo 2188 nakaznic. Porodnih nagrad po $15.00 je bilo izplačanih v 193 eslučajih.

42 bolnikov bolanih nad eno leto je dobilo v zadnjih treh mesecih $2,880.00 podpore. — Poročilo se vzame na znanje.

Društvo št. 68 želi da bi jednota dala preiskati nekega bolnika na svoje stroške. Gl. izvrševalnemu odboru se vidijo vzroki za preiskavo dovolj tehtni in vsled tega je sklenjeno da se pozove dotičnega bolnika v Chicago in pusti zdravniško preiskati.

Neki brat pri društvu št. 6 je poskušal pred dvema letoma izvršiti samomor, ki je pa ponesrečil in sedaj boleha na posledicah poizkušenega samomora. Dosedaj še ni dobil nobene podpore. Ker je bila pa sedaj potrebna operacija, kar vse izvira še iz poizkušenega samomora, društvo apelira na gl. odbor, da omenjeni brat dobi izplačano podporo kakor tudi operacijsko podporo, ker se nahaja v zelo bednem stanju; poleg pa društvo poroča, da je najbrže poskušal izvršiti pred dvema letoma samomor v hipni blaznosti, ki je bila posledica zadnje bolezni influence, za katero je omenjeni brat bolehal. Predlagano in sprejeto, da se naloži bratu bolniškemu tajniku, da dobi vse potrebne informacije v tem oziru ter uredi zadevo po svoji previdnosti.

Društvo št. 115 v Jolietu, Ill. poroča, da se neki brat tega društva nahaja nekje v Kentuckyju, ki je meseca decembra zbolel in sedaj zahteva bolniško podporo. Dotični brat trdi, da se je javil bolanega bivšemu društvenemu tajniku, sedanji tajnik pa trdi, da ni dobil nobenega obvestila do zadnjega časa. Definitivno pa bolnik ne more dokazati, da se je javil pravilno društvenemu tajniku.

Brat bolniški tajnik prečita vso tozadevno korespondenco in tudi izpričevalo zdravnika, ki je zdravil omenjenega brata, ter želi izvedeti mnenje ostalih odbornikov glede izplačila te podpore. Iz vsega je razvidno, da je omenjeni brat bil v resnici bolan in da se je pismo, s katerim se je javil društvenemu tajniku najbrže izgubilo vsled netočnega naslova. Sugestirano, da se podpora izplača.

Društvo št. 210 želi imeti povrnjene stroške zdravniške preiskave nekega bolnika. Brat bolniški tajnik prečita vso tozadevno korespondenco in po kratki debati je bilo sklenjeno, da se izplača polovico zahtevane vsote namreč $37.-50. Razlogi, katere navaja društvo, niso bili dovolj tehtni, da bi upravičevali zdravniško preiskavo, vendar, ker je pa društvo delalo z dobrim namenom, se povrnjena polovica zahtevane vsote.

Brat upravitelj glasila poroča, da je kontest ali tekma za nove naročnike na dnevnik Prosveta z ozirom na izredno slabe delavske razmere izpadla precej dobro, podrobnosti so pa bile že itak poročane v Prosveti.

Brat gl. tajnik poroča, da je kampanja za nove člane v polnem tiru in dosedanji uspehi so boljši kot se je sploh pričakovalo. Dosedaj je že pristopilo nad 1500 novih članov v odrastli oddelek in nad tisoč članov v mladinski oddelek. Jednota šteje sedaj že nad 20,000 članov odrastlega oddelka in nad 9000 članov mladinskega oddelka. Kot vse kaže bo jednota štela ob zaključku kampanje nad 30,000 članov v obeh oddelkih. Podrobnosti bo poročal v uradnem glasilu, ko bo kampanja zaključena. —

S tem je dnevni red izčrpan. Brat predsednik in pozove brata zapisnikarja, da naj prečita zapisnik popoldanske seje.

Zapisnik sprejet kot čitan in brat predsednik zaključi četrtletno zborovanje gl. izvrševalnega odbora ob peti uri popoldne.
Vincent Cainkar, predsednik
Jno. Underwood, zapisnikar.

DOPISI.

Pullman, Ill. —Minulo je štiri leta od ustanovitve JRZ odnosno SRZ, kakor se je v začetku imenavala ta organizacija. Kaj in koliko se je doseglo, ne bom razpravljal, ker je vsakdo lahko že videl, kdor je čital glasila te organizacije ,da je organizacija poslala deputacije v Washington, da je na ta način seznanila ameriške državnike, kaj so zahteve Jugoslovanov naseljenih v Ameriki z ozirom na našo staro domovino, organizacija je izdajala revije, da je ameriška javnost vedela, kaj smo in kaj zahtevamo v smislu samoodločevanja narodov, in poleg tega je organizacija storila še več drugega dela v korist vsem Jugoslovanom. Rečem le toliko ,da bi organizacija imela veliko več vspeha pri svojem delu, lahko bi napravila moralni pritisk na mirovno konferenco v Parizu, lahko bi dosegla toliko, da bi sedaj ne vladala taka reakcija v Jugoslaviji ,ako bi ne nasprotovali tisti, katerim je reakcija "božji blagoslov."

Kakor je razvidno iz zapisnika 4 .redne konvencije JRZ se je takorekoč prenehalo s poslovanjem, kar je po mojem mišljenju popolnoma prav, ker imamo oziroma smo že prej imeli organizacijo, katera se bori za iste principe, kakor se je borila JRZ, namreč Jugoslovanska socijalistična zveza.

S tem pa še ni rečeno ,da je bila organizacija JRZ nepotrebna, pač pa naobratno. Ker če bi takrat, ko je JRZ propagiralo in agitiralo za jugoslovansko federativno republiko, vršila ista delo Jugoslovanska socijalistična zveza, bi ne bilo toliko vspeha med ameriškimi Jugoslovani, kot je pa bilo tako. Kajti veliko število je še Jugoslovanov, katerim je že beseda "socijalizem" nekaj "strašnega", "groznega", "nekaj hujšega", kot pa katerakoli zver. Še veliko je takih, ki ne morejo pojmiti, da je ravno socijalizem dotični faktor, ki bo osvobodil delavce iz sedanje mezdne sužnosti, da bo socijalizem raztrgal kapitalistične verige, v katere smo sedaj vklenjeni. In prepričan sem pa, da bodo delavci, ki še nasprotujejo socijalizmu, prišli prej ali slej do tega prepričanja ,ker bodo morali.

V tukajšnji naselbini imamo več podpornih društev spadajočih k različnim jednotam in zvezam ,imamo pevsko društvo in vsa dobro napredujejo, kolikor je le mogoče v sedanjih razmerah. Pred dvema mesecema smo organizirali tudi slov. soc. klub in poleg tega še vedno obstoji podružnica JRZ, v kateri je precejšnje število rojakov. Na zadnji seji te podružnice je bilo sklenjeno, da se obvesti in pozove vse člane te podružnice, da se udeležijo kolikor mogoče številno prihodnje redne seje, ki se vrši prvi petek v mesecu maju, t. j 6. maja t. l. zvečer v Stančkovih prostorih in prične ob osmi uri zvečer. Ta seja je izredne važnosti, ker se bo odločilo, ali naj podružnica še nadalje posluje kot samostojna, ali naj se pa razpusti in prenehа s poslovanjem? In, ako se razpusti, ali naj se pridružimo slovenskemu socijalističnemu klubu? Poleg tega je še več važnih zadev na dnevnem redu te seje, o katerih bo treba razpravljati in ukrepati.

Ako bomo razpustili to podružnico, tedaj apeliram že sedaj na vse člane te podružnice, da pristopijo vsi kot en mož k slovenskemu socialističnemu klubu, ker le v socijalistični stranki se bomo lahko borili in ne samo za jugoslovansko federativno republiko, ampak tudi za odpravo mezdne sužnosti, za odpravo pomanjkanja, gladu, brezposelnosti, sploh za odpravo vsega zla, katerega povzroča kapitalizem. Obenem z odpravo tega bo padel tudi njega povzročitelj, to je kapitalizem in militarizem, ki je v zadnji vojni povzročil toliko zla, razdjal toliko krasnih mest, trgov in vasi, uničenih je bilo na miljone človeških življenj. Zakaj vse to? Zakaj toliko gorja?

Vprašaj se, dragi čitatelj in premišljuj in gotovo boš prišel do prepričanja ter rekel: Zato, ker delavci nismo bili dovolj močno politično organizirani, da bi bili delavci rekli: Ne, za kapitalistične interese se ne bomo borili. In ako bi bili delavci po vsem svetu dobro politično organizirani in vsi delavci, tedaj sem popolnoma gotov, da bi ne bilo ne vojsk in ne drugega zla, ker bi delavci sami odločevali in ne kapitalisti.

Vsled tega apeliram na vse delavce rojake, organizirajte se politično, pristopajte v socijalistično stranko, da bomo pripravljeni za prihodnje volitve, da ne bomo tako nepripravljeni, kot smo bili, ko je izbruhnila vojna. Ker le delavci dobro politično organizirani lahko preprečijo vojno, ker kapitalisti jo ne bodo, in ako izbruhne prihodnja vojna, tedaj bo še hujša kot je bila zadnja, in o čemur sem pa prepričan, da si je noben delavec ne želi, in ker si jo ne želi, tedaj naj se politično organizira, da bomo imeli svoje zastopnike v vseh javnih uradih in zbornicah, ki bodo delovali v interesu delavstva in ne pa v interesu kapitalizma.

Apeliram na vse tukajšnje sodruge in druge rojake, da se polnoštevilno udeleže prihodnje seje tukajšnjega slov soc. kluba, ki se vrši drugi petek v tem mesecu, t. j. 13. maja t .l. v navadnih zborovalnih prostorih pri Stančeku. Udeležite se te seje, rojaki, in pristopite v naš klub. — **A. Oblak.** —

Clinton, Ind. — Delavec je veden trpin, od svoje rane mladosti pa do svoje smrti. Ves čas svojega življenja je predmet izkoriščanja. Trnjeva je pot njegova. In od vsega tega nima drugega kot žuljave roke in prerani grob. In koliko časa bo še trpelo? Kedaj se bo delavski razred prebudil in se organiziral politično in izrabil svoje najboljše sredstvo, glasovnico in s tem orožjem priboril svoje pravice, katere so mu ugrabili izkoriščevalci?!

Dne 25. aprila t. l. je umrla rojakinja Mary Krapež, članica tukajšnjega ženskega podpornega društva "Studenček pod skalo" št. 213 SNPJ. Umrla je nenadne smrti. Stara je bila šele 38 let. Tukaj zapušča žalujočega soproga in sestro, in v Milwaukeju eno sestro; koliko sorodnikov zapušča v stari domovini, mi ni znano.

Pokojnica je bila obče priljubljena pri vseh, ki so jo poznali, kar svedoči krasen pogreb, katerega so ji priredila tukajšnja slovenska podporna društva in krasni venci, ki so jih darovala društva in posamezni rojaki. Pogreb se je vršil po civilnem obredu. Ker je bila pokojnica tudi članica društva "Balkan" št. 68 SDPZ, je tukajšnje društvo 'Studenček pod Skalo" skupno z prej omenjenim društvom oskrbelo vse potrebno za pogreb. Pogreba so se udeležila še naslednja slovenska podporna društva: Skala št. 60 S. N. P. J. Premogar, štev. 16 S. S. P. Z. in Prijaznost štev. 306 S. N. P. J. v Universal, Ind. Na čelu sprevoda je godba igrala žalostinke in za njo žalostno plapolala zastava društva "Skala", na to je pa sledila povorka pogrebcev, ki so spremili pokojnico k večnemu počitku. Pred krsto so nesle članice vence in šopke. Predno so krsto položili v grob, so jo še enkrat odprli, da so navzoči zadnjič vzeli slovo od preljubljene pokojnice. Nobeno oko ni ostalo suho, ko so krsto z pokojnico spustili v grob. Bil je sree pretresajoči prizor

Tukaj je bil zopet dokaz v koliko pomoč in tolažbo so podporna društva ostalim pokojnika. Kako požrtvovalno delujejo društva, da preskrbijo umrlemu bra-

SPOZNAJTE RESNICO!

Resnica je največji sovražnik teme, nevede, ignorance. Kdor čita dobre poučne knjige, ima najboljše orožje v rokah proti lažem in nevedi.

Kdor se hoče seznaniti z resnico, kako je nastal človek in odkod izvirajo njegove prirojene navade v mladosti, mora čitati knjigo ZAKON BIOGENEZIJE, katero je izdala Književna matica S. N. P. J. Knjiga je trdo vezana, ima več slik in stane $1.50 s poštnino vred.

Kdor hoče imeti jasno sliko razmer, v katerih žive delavci v Ameriki, ki postanejo žrtve prostitucije in pridejo v roke zdravniških mazačev, naj čita knjigo ZAJEDALCI, katero je tudi izdala Književna matica S. N. P. J. Knjiga je trdo vezana, šteje 304 strani in stane $1.75.

Kdor naroči obenem obe knjigi, Zajedalce in Zakon biogenezije, ju dobi za tri dolarje poštnine prosto. Naročila prlejema tajnik Književne matice:

FRANK ALEŠ,
2124 So. Crawford Ave., Chicago, Ill.

tu ali sestri dostojen pogreb in na ta način pomagajo sorodnikom in sploh ostalim pokojnika v času bridke izgube dragega.

Žalujočemu soprogu pokojne sestre, pa izreka društvo "Studenček pod skalo" najiskreneje sožalje in prepričan naj bo, da vsi sočustvujemo z njim vsled bridke izgube ljubljene soproge, ki mu je bila v veliko pomoč v borbi za obstanek. Ohraniti jo hočemo trajno v spominu.

V imenu društva "Studenček pod skalo" se najiskreneje zahvaljujem vsem rojakom, ki so se udeležili pogreba in v prvi vrsti pa vsem bratskim društvom za tako obilo udeležbo pri pogrebu ter za krasne darovane vence in šopke. — Tebi, draga sestra, pa kličemo, spavaj mirno, končala si trepolno življenje. Tvoj spomin bo živel vedno med nami!

Kot znano, ni imelo prilike tukajšnje žensko podporno društvo "Studenček pod skalo" da bi priredilo maškeradno veselico v letošnjem predpustu. Vsled tega priredi društvo izlet s piknikom dne 15. maja t. l. Izlet se vrši z parnikom Raubowom. Čisti dobiček tega izleta je namenjen društveni blagajni, ki je pričela kazati v zadnjem času sumljive znake sušice. Za vsa najboljša okrepčila, prigrizek, godbo in ples bo najbolje preskrbljeno. Vstopnina oziroma vozmina je po 60c za gospode, gospe in gospodične, otroci pa plačajo po 30c. Odhod parnika iz pristanišča točno ob deseti uri dopoldne.

Ker je na programu obilo zabave in razvedrila, uljudno vabim vsa tukajšnja društva kakor tudi v bližnji okolici ter vse rojake v tej naselbini in bližnji okolici, da se nam pridružijo in udeležijo tega izleta. Veselični odbor se bo potrudil v vseh ozirih, da bo ustregel vsem in vsakemu.

Na veselo svidenje 15. maja ob deseti uri dopoldne na parniku! — **Christina Omahne.**

Phoenix, Ariz. — Narava je obdarila človeka z razumom. Toda še tega bi kapitalizem rad zasužnjil, kar se mu je pa deloma tudi že posrečilo, da delavci ne delajo tako kot jim veleva njih lasten razum, ampak tako, kot kapitalizem diktira. Žalostno, a resnično. In kadar kapitalizem doseže s pomočjo delavca to, kar je želel, tedaj pa pravi, da so delavci sami tako hoteli. Toda upam, da bodo delavci kmalu spregledali, in da bodo delali tako, kot jim veleva njih lasten razum, ne pa tako, kot bodo kapitalisti in njih plačani agentje hoteli.—

Dne 12. aprila t. l. je ponesrečil v Lowell, Ariz., v premogovniku "Junction" Tony Bilmer, član štirih tukajšnjih društev, in oče dveh otrok; v stari domovini ima pa žena in enega otroka. Poškodoval se je zelo močno na glavi; v nevarnosti je bil, da pade 60 čevljev globoko v rov, toda osvobodil se je sam, ko je deset minut visel. Nesrečnež se je poškodoval tako močno na glavi, da je tukajšnje okrajno sodišče odredilo, da mora iti v državno bolnišnico za umobolne v Phoenix, Ariz. V to bolnišnico sem ga spremil jaz. Ni nič kaj posebno prijetno potovati dvesto milj daleč s takim bolnikom. Dne 22. aprila sem ga oddal v bolnišnico in sam ostal tudi po naročilu društva v tem mestu deset dni, da sem v pomoč temu poškodovanemu rojaku. Pri tej priliki sem imel tudi priliko videti nekoliko razmere v tej bolnišnici in reči moram, da je v resnici žalostno bivati v tej bolnišnici. Največ je tukaj bolnikov premogarjev, ki so bili poškodovani na ta ali oni način v premogovnikih. Imajo v resnici žalostno življenje, ker nimajo prave postrežbe in oskrbe, ker nikogar nimajo, da bi skrbel za nje. Veliko siromakov nimajo nikogar, da bi se pobrigal za nje, in tako marsikateri ostane v tej bolnišnici do svoje smrti in od vseh pozabljen. Z bolniki bolanimi na umu tudi ne delajo prav prijazno; ako kateri naredi kako neumnost, ga strežniki takoj zgrabijo in zvežejo tako trdno, da se ne more zganiti.

Rojaki, tukaj imate dober dokaz, kako skrbijo društva za svoje člane. Kak revež bi bil omenjeni rojak, ako bi ne bil član podpornega društva. Prepuščen popolnoma sam sebi in tujim ljudem. Tako se je pa društvo zavzelo za njega in mu bo pomagalo, kolikor mu bo le mogoče, da ozdravi. Rojaki, pristopajte v podporna društva, ona vam bodo veliko koristila v času nesreče ali bolezni. Ne izgovarjajte se, da so podporna društva nepotrebna. Gotovo, da zdrav človek ne potrebuje društvo, toda bolan in ponesrečen ga pa zelo potrebuje. Nihče neve, kje in kedaj čaka koga nesreča in biti moramo vedno na vse pripravljeni. Vsled tega rojaki, ki še niste člani nobene podporne organizacije, pristopite in ne odlašajte, da ne bo prepozno. Vsakdo, naj pomisli, v kaki nesreči bi bil, ako bi ponesrečil pri delu in nima nikogar, ki bi za njega skrbel. Pristopite k Slovenski narodni podporni jednoti, ki je najmočnejša in najboljša slovenska podporna organizacija v Ameriki!

Nadalje resno svarim vse rojake, da naj ne hodijo za delom v Bisbee Ariz., ker je tukaj domalega vse delo ustavljeno. Oni pa, ki delajo so pa pripravljeni delati samo za hrano; kdo so ti, pa že vsakdo ve. — **Peter Bozich,** tajnik društva št. 212 SNPJ.

Cle Elum, Wash. — Društvo "Dobrodošli" št. 79 SNPJ išče brata Louisa Sertič, rodom iz Brinja Lika na Hrvaškem. Omenjeni brat se ni javil društvu in nikdo ne ve, kje se sedaj nahaja in dolguje že tri mesece mesečne prispevke. Menda se nahaja nekje v okolici Kenlewortha, Utah, in radi tega omenjeno društvo najuljudneje prosi vse tamošnje rojake, ako vedo za njegov naslov, da sporočijo tajniku tega društva in da njega opozorijo na ta poziv; ako bo pa sam čital ta poziv, naj se nemudoma javi društvenemu tajniku.—

Nadalje išče društvo "Dobrodošli" št. 79 SNPJ brata Frank Račiča, ker od njega ni društvo dobilo že tri mesece nobenega glasu. Omenjeni brat ima pri tajniku tega društva tri pisma iz stare domovine (eno registrirano). Ker je bil omenjeni brat dober in zvest član društva in redno plačeval mesečne prispevke, se sumi, da se mu je pripetila kaka nesreča, ker od njega ni nobenega glasu. Zadnje pismo, katerega je prejel tajnik ega društva je bilo iz Beverli Hills, Calif., kjer se je menda omenjeni brat nahajal in bil vposlen pri "The Rode Island & Watter Co., Hamel & Denker Rood. — Prosimo vse rojake, Hrvate in Slovence, ako kateri ve za omenjenega brata, da to sporoči tajniku društva "Dobrodošli" št. 79 SNPJ. Ako bo pa sam čital ta poziv, naj se nemudoma javi tajniku.—**Frank Crnich, P. O. box 598 Cle Elum, Wash.,** tajnik društva "Dobrodošli" št. 79 SNPJ.

Great Falls, Mont. — Iz tukajšnje okolice skoro vedno poročamo kake žalostne novice in tako tudi naslednje poročilo ne bo veselo.

Rojak Klanšek je bil dne 6. marca obsojen na sodniji v Great Fallsu, Mont., na 75 dni zapora zaradi kršenja prohibicije. Kot je že slehernemu znano, da v zaporih ni dobra hrana, sploh neprimerna za človeka, ampak v tukajšnjih zaporih se pa menda sploh ne more imenovati človeška hrana.

Po nekaj dnevih bivanja v ječi je Klanšek pričel bolehati in bil vsaki dan slabši in je večkrat poročal svojim prijateljem, da se ne počuti dobro. Ko je jetničarju potožil, kot je pripovedoval njegov svak, ga jetničar še sploh poslušati ni hotel. Ko je popolnoma onemogel, so ga vendar poslali v bolnišnico "Columbus", kjer mu mu pa niso mogli več pomagati, ker je bilo že prepozno in 22. aprila je umrl.

Njegova soproga je dobila brzojavno obvestilo šele 22. aprila zvečer, dočim so brzojavko menda odposlali že 19. aprila, torej še ko je bil Klanšek živ. Soproga stanuje v Roundup, Mont. — Kot se sliši, namerava soproga pokojnega Klanšeka iskati zadoščenja in da bo podvzela potrebne korake proti onim osebam, ki so zakrivili po nemarnosti smrt njenega soproga.

Dne 24. aprila zvečer pa pride svak pokojnega Klanšeka k predsedniku tukajšnjega društva Napredni bratje in mu izroči poročilo oziroma prošnjo društva Ilirija št. 114, SNPJ., v Roundup, da naj društvo Napredni Bratje preskrbi vse potrebno za pogreb pokojnega Klanšeka, ker je Klanšek član SNPJ. Nekaj časa sploh nismo mogli verovati, da bi bila to resnica, da se je član SNPJ. nahajal v tukajšnjih zaporih, ne da bi mi bili obveščeni kaj o tem, in čudili smo se tudi, zakaj društvo Ilirija ni nas prej obvestilo, da se nahaja ta in ta član njihovega društva tukaj, ker bi mu že prej lahko pomagali in bi gotovo preprečili prezgodnjo smrt rojaka.— Sklicana je bila takoj izredna društvena seja, na kateri smo takoj ukrenili vse potrebno, udeležili se sprevoda iz bolnišnice do železniške postaje milwaukee proge in društvo mu je tudi darovalo krasen venec v zadnji spomin kot svojemu bratu. Vse priznanje gre v tem oziru tajniku društva Narodni bratje, ki je vse tako dobro uredil in tudi dobil pogrebnika, ki je računal v resnici zmerno vsoto in tako bo imela nesrečna vdova sto dolarjev manj pogrebnih stroškov. Pogreb je uredil tukajšnji pogrebnik George C., o katerem sodim kot oseba, da je za delavstvo, in oskrbel tudi katoliški pogreb, kot je bila želja, akoravno on sam ni katoličan.

Cenjeni bratje in sestre, upam, da mi ne boste oporekali, ako omenim nekatere stvari, ker ako jih boste vpoštevali, bo vsem v veliko korist, v prvi vrsti pa članom posameznih društev SNPJ. in sploh slovenskih podpornih organizacij.

Navedeni slučaj je že drugi v naši naselbini, ko se je nahajal v tukajšnji bolnišnici rojak in član SNPJ., ne da bi člani tukajšnjega društva SNPJ. vedeli za to. Zadnji slučaj sem že omenil, sedaj naj omenim prvi slučaj. Pred nekako dvemi leti je prišel v tukajšnje mesto nek rojak, ki je iskal delo širom Združenih držav in ki je bil tudi član SNPJ., kar pa tukajšnji člani niso do zadnjega nič vedeli. Rojak je zbolel in ni mogel več naprej. Povedal pa ni nikomur, niti svojemu tovarišu ne, s katerim sta potovala. Okrajne oblasti so ga odredile v bolnišnico, kjer se ni nihče nič brigal za bolnega rojaka; okrajni zdravnik ga je le od daleč pogledal in takoj izjavil, da mu ni pomoči. Njegov tovariš ga je redno obiskoval vsak dan. Rojak je bil vsak dan slabši in konečno toliko oslabel, da ni mogel niti govoriti in niti premakniti se; samo dihal je še. Tedaj je pa njegov tovariš pričel preiskovati njegovo obleko, da bi našel kake stvari, ki bi pojasnile, kdo je in odkod, da bi v slučaju smrti mogel obvestiti njegove sorodnike. In v žepu je našel izkazilo, da je ta rojak član SNPJ.; tedaj se je takoj napotil po mestu in pričel iskati člane SNPJ., oziroma ako je društvo SNPJ. v temu mestu. Po dolgem iskanju je našel tajnika društva, ki je takoj brzojavno vprašal društvo v Washingtonu, ako je ta rojak v resnici član tamošnjega društva; društvo je takoj sporočilo, da je dober član in da naj mu tukajšnje društvo pomaga, ako mu je le mogoče. Društvo je dobilo takoj zdravnika, ki je preiskal dotičnega rojaka, a izjavil je, da mu ni več pomoči. Ker je pa društveni odbor izjavil, da naj zdravnik poskusi vsa sredstva, da bolni brat ozdravi in da bo društvo plačalo vse stroške, tedaj se je zdravnik zavzel za omenjenega brata in mu rešil življenje. Bolnik je pričel postajati boljši in čez štiri mesece je že delal.

Ako bi društvo ali kateri drugi član društva Ilirija pravočasno obvestil tukajšnje društvo, bi tudi najbrže rešili življenje pokojnemu Klanšeku.

Vsled tega bi bilo moje priporočilo in tudi apel na vse člane S. N. P. J., da v slučaju, ako potujete ali se preselite iz ene naselbine, okraja ali države v drugo, da se takoj javite društvu v dotičnem kraju, kamor pridete. Nihče ne ve, kje in kedaj se mu pripeti kaka nesreča. In v kako pomoč je društvo, pa lahko že vsakdo ve, in se lahko prepriča iz navedenega slučaja. Člani slehernega društva se bodo takoj zavzeli za slehernega svojega brata, ako se dotičnik nahaja v nesreči. Ako se pa kateri naseli za stalno v kakem kraju, kjer je društvo SNPJ., naj pa takoj vzame prestopni list k društvu v dotičnem okraju. Člani, bratje in sestre, vpoštevajte to. Pomislite samo to, kdo vam bo pomagal, ako zaidete v nesrečo? Ali ne vaši lastni rojaki in bratje. **J. P.,** predsednik društva "Narodni bratje" št. 202, SNPJ.

Muskegon Heights, Mich. — V zadnjem času so se delavske razmere v tukajšnji okolici pričele nekoliko izboljševati. Tovarne so pričele namreč nekoliko bolje obratovati, toda še vedno je dovolj brezposelnih delavcev, ki zaman iščejo delo. Toda zaslužek pa nikakor ne zadostuje za pošteno življenje v tej neznosni draginji.

Na društvenem polju napredujemo prav povoljno. V zadnji kampanji je pristopilo k tukajšnjemu društvu "Michigansko jezero" št. 266 SNPJ. 15 članov v odrastli oddelek in osem članov v mladinski oddelek, kar je lahko v ponos nam vsem članom ker je tukajšnja naselbina zelo majhna. V prvi vrsti pa mora članstvo tega društva izreči vse priznanje bratu John Frakeljnu, ki se je v resnici trudil, da je dobil toliko novih članov.

Bratje, le naprej po začrtani poti, dokler ne bo sleherni rojak član Slovenske narodne podporne jednote, ki je namočnejša in tudi najboljša slovanska podporna organizacija. — **Poročevalec.**

Kokomo, Ind. — Delavske razmere v tukajšnji okolici so več kot sto odstotkov pod ničlo. Velebizniško časopisje vedno kriči, da so cene padle in se znižale na predvojno mero. Toda tega pa ne pove kateremu predmetu ali stvari ali katere cene so padle na to mero. Cene so namreč padle delavni moči, ali bolj pošteno povedano, padle so plače, dočim so cene življenskim potrebščinam še vedno na isti stopnji kot so bile za časa vojne, ker špekulanti je in mešetarji držijo na vseh stvareh svoje umazane krempljе. Ko bi delavci imeli svoje časopisje tako razširjeno kot ga imajo kapitalisti, bi to prodano časopisje ne upalo tako lagati.

In ravno glede plače imamo tukaj hud boj z Kokomo Steel and Wire Co., ki se bojuje z delavstvom že edinajsti mesec, ker hoče na vsak način znižati mezdo. Vsled tega resno svarim vse rojake, ne hodite sem za delom. Ne ozirajte se na vabljive oglase v šmokavzarskih listih, v katerih išče ta družba delavce. Da je naš boj v resnici hud, lahko vsakdo razvidi iz tega, ker so vsepovsod zelo slabe delavske razmere in toliko tisoč in tisoč delavcev izprtih in brez dela.

O tukajšnjih rojakih sem pa tudi prepričan, da se po že tako dolgem boju ne bodo podali kompaniji in šli v tovarno, iz katere so prej šli kot stavkarji. Gotov sem, da bodo vsi vstrajali do konca, ker ni lepo snesti dano besedo ali postati "figamož", ker takega delavca, ki v času stavke postane "figamož" nihče kaj ne spoštuje in zelo težko dobi prijatelja. — Torej rojaki, vpoštevajte to, posebno še člani tukajšnjega društva SNPJ. — **Dopisnik.**

Cleveland, O. — Pevski zbor "Zarja", odsek tukajšnjega slov. soc. kluba št. 27 praznuje letos petletnico svojega obstanka.

Tekom te dobe je zbor priredil že lepo število koncertov in drugih prireditev ter si ž njim pridobil med tukajšnjim slov. občinstvom splošno priljubljenost.

Ob priliki proslave petletnice svojega obstanka priredi pevski zbor "Zarja" v nedeljo 8. maja koncert, ki bo s svojim programom prekosil vse dosedanje koncerte. Naj navedem nekatere točke iz programa: 1) "Opomin k petju," moški zbor; 2) 'Občutki', moški zbor; 3) "Rose in the Bud", sopran solo; 4) "Kazen", četverospev; 5) "Lastovkam", mešani zbor; 6) "Slabo sveča je brlela", dvospev; 7) "Povejte ve planine", moški zbor; 8) "Zimski dan", mešani zbor; 9) "Gypsy Love, dvospev; 10) "Jeftejeva prisega", ženski zbor; 11) "Spak", mešani zbor; 12) "Tiček", ženski četverospev; 13) "Venček narodnih pesmi", mešani zbor; 14) "Internacionala", moški zbor.—

Koncert se vrši v Sever-Nagodetovi dvorani (prejšnji Grdinovi) 6021 St. Clair Ave. Pričetek točno ob pol osmi uri zvečer.

Člani in članice "Zarje" so žrtvovali precej svojega prostega časa z pevskimi vajami in sami nimajo od tega nobene materijalne koristi, pač pa se žrtvujejo v zavesti, da s tem viši plemenito delo na polju kulture in umetnosti. Najboljše plačilo in v največjo zadoščenje jim pa bo, ako bodo videli, da rojaki vpoštevajo njih trud in da so se odzvali vabilu ter napolnili dvorano do zadnjega kotička in tako pomagali prireditvi tudi do finančnega uspeha. — **Odbor.**

Cleveland, O. — Kampanja za pridobivanje novih članov, v kateri je naša SNPJ plačala stroške zdravniške preiskave iz upravnega sklada, je minila. V tej kampanji je naše društvo "Naprej" št. 5 pridobilo 33 novih članov v odrasli oddelek in 52 otrok v mladinski oddelek, kar je vsekakor lep napredek. Članstvo našega društva pa s tem uspehom še ni zadovoljno, ter je na svoji redni seji dne 1. maja t. l. sklenilo, da vzdrži kampanjo na lastno roko še skozi nadaljne 3 mesece, to je mesece maj, junij in julij, ter nudi novopristoplim članom sledeče ugodnosti: Ne zahteva nikake društvene pristopnine in ne vpisnine in plača še polovico stroškov zdravniške preiskave; to je za odrasle člane. Za otroke pa plača vse stroške zdravniške preiskave in opusti vsako pristopnino, poleg pa plača za vpis vsakega otroka 25c. Za vpis odraslega člana pa plača nagrado predlagatelju po $1 od člana, če vpiše enega ali dva, če pa vpiše več kot 2 pa po $2.00 od vsakega nadaljnega člana. Sobratje in sestre! Sedaj se vam nudi še prilika, da pripeljete nove člane in otroke v društvo, ki vam nudi najboljše ugodnosti. Potrudite se ter nam pridobite novih članov! Dosti je še rojakov, ki niso pri nobenem društvu. Razložite jim, kaj jim vse nudi naša največja slov. podporna organizacija! Idite na delo, vam in vašim sobratom in sestram v korist! Res, da so delavske razmere skrajno slabe ali ravno takrat je treba še veliko bolj misliti, da je človek zavarovan, da ni v največji revščini, če ga doleti bolezen in da niso njegovi v največji stiski, če ga dohiti smrt. Če potrebujete kako pojasnilo, ga vedno dobite pri tajniku: Ludviku Medvešek, 1134 E. 62 St., ali pa pri vseh drugih odbornikih. Ako povečamo naše društvo, ne bodemo koristili samo naši SNPJ, ampak v še večji meri nam samim. Torej bratje in sestre na delo, vsak naj pridobi enega člana in naše vrste se bodo podvojile. Članstvu društva Naprej št. 5 poročam, da je dobil čekin za $20.00 brat Otto Tekave, stanujoč na 1174 E. 60 St. — **L. Medvešek,** tajnik.

Louisville, Colo. — V zadnjem mojem dopisu sem poročal, kako lepe spomladanske dneve imamo tukaj. Toda danes moram pa ravno obratno poročati: Nahajamo se sredi zime. Sneg pada kot meseca januarja, mraza toliko, kot ga nismo imeli še letošnjo zimo. Vrtovi so bili že vsi lepo zeleni, toda sedaj je vse uničeno. Dne 15. aprila je divjal v tukajšnji okolici velik sneženi vihar, ki je napravil precejšnjo škodo: sadno drevje je uničeno in letos zopet ne bo nič sadja tukaj; železniški obrat je bil ustavljen dan in pol; po državni cesti je bil obrat ustavljen za dva dni; farmarjem je poginilo precej živine na pašnikih; telefonska družba ima, kot je izjavila, nad 25-tisoč dolarjev škode samo v Boulderjevem okraju; v več krajih so viharji pretrgali telefonske in brzojavne žice in podrli drogove, ni pa bilo tako hudo, kot lansko leto. Snega je padlo okrog 16 palcev katerega je pa vihar znosil na velike kupe visoke do šest čevljev, dočim ga v nekaterih krajih nič ni bilo.

Delavske razmere so v tukajšnji okolici zelo slabe za nekatere. Iz okoliških premogovnikov je bilo v zadnjem času odslovljenih zelo veliko premogarjev, akoravno rovi obratujejo še precej dobro, toda delo dobiti je pa nemogoče. V premogorovu, v katerem sem bil jaz vposlen, se poslužujejo namreč sledeče taktike pri odslavljanju delavcev: Ko premogar konča delo v svojem prostoru, in ko izida ves nakopani premog, mu bos reče, da naj počaka doma do prihodnje jeseni, ko se bodo razmere izboljšale. In tako naredijo z vsakim delavcem, mesto da bi mu dal bos drug prostor v rovu, ga pošlje na počitnice za nedoločen čas. Seveda je precej dolgo čakati do prihodnje jeseni ali zime, ko še zadnja ni minula.

Ta rov je bil pred časom unijski in jaz mislim, da dotični dobi prej počitnice, kdor je agilen za za organizacijo. Kajti tudi tukaj hočejo uvesti odprto delavnico ali takozvani "open shop" in "American plan". Ako se jim bo posrečilo, je še vprašanje. Seveda nismo tukaj tako dobro organizirani, kot bi morali biti, toda prišel bo čas, ko se bodo delavci zdramili in se tudi organizirali, kot so bili pred 12 leti, ko sem delal v tukajšnji okolici in videl, kako složni so bili premogarji. Toda stavka je uničila vse, k čemur so veliko pomagali kompanijski klečeplazci in prilizujenci.

Ni dolgo tega, ko sem opazil v Prosveti dopis iz Rock Springsa, Wyo., v katerem dopisnik poroča, da velepodjetniki hočejo na vsak način uvesti "odprto delavnico". Ker sem bival v Rock Springsu za časa, ko se je ustanovila organizacija, naj nekoliko omenim o tej zadevi.

Dne 5. maja bo ravno 14 let, ko smi se vsi premogarji v Yyomingu organizirali. Prej je bila takozvana "odprta delavnica" in premogarji smo se nahajali v tako žalostnem položaju, da bi se bil še peklenšček lahko razjokal nad nami revnimi trpini. Parna piščal nas je poklicala vsako jutro že ob peti uri, pri premogorovu je moral biti vsakdo že ob tri četrt na šest. Ob šesti uri zjutraj si prišel iz rova, torej delali smo po 12 ur na dan in zaslužili od dva do tri dolarje na dan; kdor je pa zaslužil štiri dolarje, bi mu pa bilo treba pripeti zlat križec na prsa. Plačali so premogarjem, ki so delali v rovih z visokim premogom 36c od tone, za delo pri nizkem premogu pa 52c; toliko so namreč plačevali kopačem. Onim pa, ki so premog samo nakladali, kjer so namreč imeli stroje za kopanje premoga, so pa plačevali po 21c od tone. Iz tega je razvidno, kake razmere so vladale takrat in jaz jih ne bom nikdar pozabil. Poleg so pa bile tudi v ostalem take razmere, da smo bili delavci popolnoma brezpravni, pritožiti se nismo mogli nikomur in nikamor. In ravno to si želijo vsi velepodjetniki, da bi bili naomejni gospodarji črez vse: delavce in njegovo družino. — Predno smo prišli premogovniške magnate, da so pristali na naše zahteve in priznali organizacijo smo bili na stavki tri tedne. Dobro se še spominjam naprednega rojaka Antona Turinšeka, ki je bil organizator. On nas je navduševal s svojim petjem ki je bil v resnici tudi dober pevec in znal več slovenskih narodnih pesmi. Ko smo bili na stavki smo se večkrat slovenski stavkarji zbrali in prepevali, da je vse odmevalo po naselbini in sleherni je takoj vedel, da Slovenci ne bomo stavkokazili, ampak vztrajali bomo do konca. Črez tri tedne je bilo vse poravnano in delavci smo zmagali; kompanije so morale priznati organizacijo in podpisati vse naše zahteve. Razumno, da je bilo med nami nekaj Judežev, ki so rovali proti organizaciji. Še dobro se spominjam, ko mi je nek tak "zavedneš" pričel kvasiti, kako se bo nam premogarjem slabo godilo ,ako stavkarji zmagajo. Mislil sem si, kako se nam more slabše goditi, kot se. Seveda je ta "zavedneš" dobil nekaj "bakšiša".

Rojaki premogarji, stojimo trdno, bodimo složni in ne dopustimo, da bi naši nasprotniki uničili našo premogarsko organizacijo. Ker ako zgubimo to, zgubimo vse. Bodite previdni in oprezni ,da vas kdo ne izda, kajti gotovim ptičem ni nič zaupati, ker jim je preveč za groš, kot pa za revnega trpina. Če bi vtikala kaka zunanja oseba prste vmes, bi jo bilo boljše povaljati po smoli in peprju, kot je sedaj moda tukaj, kajti taki izdajalci niso vredni niti piškavega oreha.

Zatorej prijatelji premogarji, kar smo priborili, tega ne smemo izgubiti, kajti sram bi nas bilo lahko vse, ako bi otroci prišli v take razmere, kot smo mi morali živeti. Saj se mi borimo za boljše razmere ne samo za nas, ampak tudi za naše potomce. Hodimo nevstrašeno po začrtani poti dalje, organizirajmo se strokovno, politično in gospodarsko, da se bodo naši otroci s častjo spominjali svojih starišev, in da ne bodo imeli vzroka očitati, da njih starši niso naredili ničesar za izboljšanje razmer. Dolžnost nas veže, da storimo vse, kar je nam v moči, da bodo imeli naši otroci boljše življenje kot ga imamo mi, da ne bodo tako zelo izkoriščani, kot smo mi. In v našem boju za delavske pravice bodimo neustrašeni, ne ozirajmo se na desno ne na levo, ker naš nasprotnik ne pozna usmiljenja in je tudi dobro organiziran. Z dobro organiziranim nasprotnikom je boj vspešen le, ako smo tudi mi dobro organizirani. — **Frank Hafner,** unijski premogar.

SPOMLADANSKI KONCERT
PEVSKEGA ZBORA "ZARJA"
ob priliki petletnice,

v nedeljo dne 8. maja, 1921,

v Sever-Nagode dvorani (Grdjnova)

na 6021 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

PROGRAM:

I. DEL.

Nastop predsednika in pozdrav.

1. Opomin k petju ....P. H. Sattner, meš. zbor.
2. Obdutki, (solo Mr. Pernač)............J. Aljaž, meš. zbor.
3. Rose in the Bud, (solo)..........Barr. Foester, Mrs. Rossman
4. Kazen, (moški četvero spev) ....F. Gerbič..........
   (Bely, Frančeškin, Cedilnik in Kocjan.)
5. Lastovkam ....P. H. Sattner.....meš. zbor.
7. Slabo sveča je brlela, (dvo spev............Jenko.........
   (Miss. Kopriver in Mr. Mak.)
7. Povejte ve planine,.......Gerbič-Rossman.......meš. zbor.

II. DEL.

8. Zimski dan ....J. Aljaž,..........meš. zbor.
9. Gypsy love, (dvo spev)............Smith Hubert.........
   Miss Josie in Mimie Milavec.)
10. Jeftejeva prisega ....P. H. Sattner.......žensk. zbor.
11. Spak .... Foester-Aljaž.......meš. zbor.
12. Tiček, (ženski četvero spev)..........J. Žirovnik.........
   (Mrs. Kalan, Mrs. Rešta, Mrs. Bradač in Miss Grill.)
13. Venček Slov. narod. pesmi.......A. Grum......meš. zbor.
14. Internationalle . ...meš. zbor.

Solo, dvospeve i ženski zbor, spremlja orkester.
Vodja pevskega zbora in orkestra Mr. Ivanuch.

Vstopnina 75c. Pričetek ob 7:30 zvečer.

Po končanem koncertu zabava in ples.

Uljudno vabimo davno občinstvo iz Clevelanda in okolice, da ne zamudi tega koncerta, kajti vspored je zelo bogat in zanimiv. Ob ti priliki praznuje pevski zbor "Zarja" petletnico svojega obstanka. Radi tega se pričakuje od strani občinstva veliko udeležbo pri koncertu. Vabi Odbor.

ZAGOTOVITE SVOJEMU OTROKU ZA DOLGO IN SREČNO ŽIVLJENJE S TEM, DA MU DASTE "EAGLE BRAND" TAKOJ KO ODNEHA VAŠE MLEKO

Borden's
EAGLE BRAND
(CONDENSED MILK)

je čista, zanesljiva in redilna hrana, pripravljena posebno za prehrano otrok. Se lahko pripravi — in vaš otrok ga bo prebavil tako lahko kot vaše lastno mleko.

THE BORDEN COMPANY,
Borden Building New York

Izrežite ta kupon SEDAJ—in ga pošljite še DANES 0186

in prejeli boste ZASTONJ malo knjigo "Dobrobit deteta" (Baby's Welfare), katera vam pove, kako držati otroka zdravega in vam da tudi instrukcije v vašem jeziku, kako ga hraniti.

Ime ....

Naslov ....

Uspeh v dvajsetih dneh ali se vam pa vrne denar.

Nuga-Tone

Producira bogato rdečo kri, močne stanovitne živce, življenja polne moške in ženske.

Če ste slabega zdravja in pri slabi moči, če se vam apetit manjša in vaše telo zmanjša, če ste se že naveličali [illegible]

[illegible]

—— KO NAROČATE, SE POSLUŽITE TEGA KUPONA. ——
NATIONAL LABORATORY, S. 52, 537 So. Dearborn St., Chicago, Ill.

Gospodje:—Prosim, dobite priloženo ....za kar mi pošljite zaklad Nuga-Tone.

Ime ....

Cesta in štev. ali R. F. D. ....

Mesto .... Država ....

VAŽNI DOKUMENTI.

Ako prodajate ali kupujete v starem kraju posestvo, potrebujete pravilno izpolnjeno pogodbo; ako želite svojcem darovati kako zemljišče ali posestvo, potrebujete darovalno pogodbo; ako imate koga pooblastiti v starem kraju, da vas pri vseh sodnijskih ali političnih uradih zastopa, potrebujete pooblastilo; ako želite dobiti svojo rodbino v Ameriko, potrebujete pravilno izpolnjene prošnje.

Vse te dokumente, sodnijske spise in prevode iz slovenskega na angleški jezik in obratno izdelujem točno in hitro.

F. A. BOGADEK,
Odvetnik in javni notar
168 BAKEWELL BLDG., PITTSBURGH, PA.

Vabi se Slovence in Slovenke na Javno
TELOVADBO IN PLES
katero priredi
SLOV. DELAVSKI SOKOL CHICAGO

v nedeljo, 8. maja 1921 ob 2. uri popol. v Narodni Dvorani,
vogal Racine Avenue in 18. ceste.

Vstopnica v predprodaji 50c za osebo, pri vratih 75c.

Igra izvrsten orchestra.

VSPORED:

VSPORED PRIČNE TOČNO OB ½8 URI ZVEČER.

1. Nastop Sokola in pozdravni nagovor.
2. Nastop moškega naraščaja...........................Proste vaje
3. Nastop ženskega naraščaja.................Proste vaje z obroči
4. Nastop moškega in ženskega naraščaja..........Vaje na orodju
5. Nastop Sokolov..Proste vaje vsesokolskega izleta v Pragi, leta '20
6. Nastop Sokolic...........................Telovadna mazurka
7. Nastop Sokolov...............................Vaje na orodju
8. Skupni nastop naraščaja, Sokolic, Sokolov
   ....Rokoborba, boksanje ter razne vaje in igre.

PRED IN PO VZPOREDU PLES IN PROSTA ZABAVA.

VSTOPNICE SO NAPRODAJ PRI: Martinu Nemanich, 1900 W. 22nd St.; Johnu Košiček, 1805 S. Racine Ave.; Antonu Višić, 2286 Blue Island Ave.; Antonu Wencel, načelniku, 1818 W. 22nd St., in pri članih Sokola

DR. P. SATTLER
SPECIALIST

Dr. Sattlerjeva nova metoda zdravljenja vse slučajev Hemmeriode, Zlate žile in Fištule.

NOVA JE VSLED TEGA, KER SE ZDRAVI S PRAŠKI, ČISTO, GOTOVO in JAMČENO.

Nobenih mazil (žavb), ki bi zamazale obleko ali perilo.

Dovolj za en mesec zdravljenja, vsebujoči PRAŠEK, KAPSELNI, PLAVE KROGLJICE in novi gumijev instrument za uporabljanja kapselnov in praškov.

Jamčeno, se vam pošlje vse to za svoto $5.00.

Naročilu je treba priložiti denar in kupon mora biti natančno in pravilno izpolnjen.

Dr. P. Sattler, 801 Monroe St., Evanston, Ill.

Dear Sir:—Enclosed please find $5.00 for a package of 1 box Capsules, 1 box powder, 1 box pills to regulate bowels and instrument injector.

Name ....

Address ....

City .... State..........................

DENAR V STARI KRAJ!

Ker imamo direktno zvezo z ljubljansko banko, nam je mogoče sedaj dostaviti denar v teku 14 dni do treh tednov. Dosedanje cene so bile:

500 kron za...	$ 3.85	100 lir za.....	$ 4.80
1000 kron za...	7.50	500 lir za.....	43.00
10000 kron za...	74.00	1000 lir za.....	47.00

Denar prejemamo v poštnem money orderju ali bančnem draftu.

Izdelujemo tudi vsakovrstna notarska dela za tukaj in v stari kraj kot: pooblastila, prošnje, pobotnice kupne in druge pogodbe. V vsakem oziru se obrnite za pojasnilo na

MLADIČ & VERDERBAR,
1334 W. 18th St. Chicago, Ill.

Največja slovanska tiskarna v Ameriki je

NARODNA TISKARNA

2146-48-50 Blue Island Ave., Chicago, Illinois.

Mi tiskamo v slovenskem, hrvaškem, slovaškem, češkem poljskem, kakor tudi v angleškem in nemškem jeziku. Naša posebnost so tiskovine za društvo in trgovce.—"PROSVETA" se tiska v naši tiskarni.

Imam v zalogi prave starokrajske IMPORTIRANE "HENNEWERK-KERNHOF" KOSE, garantirane, v dolgosti 25, 27, 29, 31 in 33 inčev s ključem in rinko za koso pritrditi na kosišče.

Cena eni kosi s ključem in rinko.................$2.75
Šest kos skupaj ali več po......................... 2.50
Garnitura klepalnega orodja........................ 1.50

BERGAMO brusilne kamne in motike dobim pa tekom enega meseca.

Za vse blago jamčim kdor ni zadovoljen, mi lahko naročeno vrne in mu povrnem denar. Pišite na:

ALOIS SKULJ,
323 Epsilon Place, Brooklyn, N. Y.

BOLJŠA KAVA —— ZA —— MANJŠI DENAR

NAŠA VICTORY VRSTE KAVA
23c FUNT 23c FUNT

Iz te kave si napravite najboljšo, ki ste jo še kedaj pili, prijazno, bogato okusno dišečo. Z eno samo poskušnjo se bodete prepričali kakor je veliko ljudi, ki so preje plačevali po 40c in 50c za funt kave, je sedaj bili zadovoljnih z Victory vrste kavo po 23c. Mi vemo, da se vam bo zelo priljubila ta kava, mi smo celo tako pozitivno gotovi o tem, da vam ponudimo vrniti vaš denar brez vsacega vprašanja, ako bi ne bili zadovoljni.

4 vzroki za nakup te kave.
1. Posebno izbrana, vrejena, mešana in pečena.
2. Poslana sveži dan kot pečena.
3. Denar vrnem ako niste zadovoljni.
4. Vi si prihranite od 25c do 35c pri vsakem funtu.

"Tu je zadovoljnost v vsaki skodelici"

Od prvega pokusa prijetne dišečnosti pa do zadnje okusne zlatorumene kapljice. Topla skodelica Victory vrstne kave zadovolji, ublaži in redi. Daje slast do jedil. Se prodaja v raznih količinah, ali je pa najbolje naročiti 25 do 100 funtov na enkrat. Zapomnite si, da vi ne tvegate ničesar pod našim jamstvom, vrnemo denar.

Pošljite vaše naročilo za poskušnjo, priložite Money Order ali bančni draft še danes na naslov:

JOHN O. HRUBY
1806-08 S. Racine Av., Chicago, Ill.
Dept. 4.—Naročite si vzorec, ki se vam pošlje zastonj.

NOTARSKI POSLI

so najvažnejši za Slovence v Ameriki, in vsled tega je dolžnost vsakega rojaka, kojega geslo je PREVIDNOST, da jih poveri takemu notarju v katerega sposobnosti in zanesljivosti nima slovenska javnost niti najmanjšega dvoma.

Kadar rabite POOBLASTILA, KUPNE POGODBE, VKNJIŽBE ali INTABULACIJE, OBVEZNICE, IZBRISNE POBOTNICE, PROŠNJE ZA DOBAVO SVOJIH SORODNIKOV ALI ZNANCEV IZ STAREGA KRAJA, ali ako hočete izvedeti stanje kakega zemljišča tu ali v domovini, tedaj se zaupno obrnite na znano

Slovensko Notarsko Pisarno,
ANTON ZBAŠNIK,
javni notar
soba 102 Bakewell Bldg., Pittsburgh, Pa.
Corner Diamond and Grant Sts.
All zvečer na domu: 208 — 57th and Butler Sts.

NAJVEČJA SLOVENSKA ZLATARSKA TRGOVINA.

Frank Cerne,
6033 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, O.

Ure, broške, zapestnice, diamantne prstane in lavalirje, verižice i. t. d.

POPRAVLJAMO: ure in drugo zlatnino po nizki ceni.

PODRUŽNICA
COLUMBIA GRAMOFONOV

in gramofonskih plošč. Slovenskih in drugih. Prodajamo na lahke mesečne odplačila. Pišite po cenik, kateri se Vam pošlje brezplačno, ali pa osebno vprašajte za cene predno drugod kupite.

Najboljše blago Najnižje cene.

ZASTAVE

Regalije in vse društvene potrebščine. Garantirano delo in blago. Izdeluje zbrač

Frank Kerže, 6033 St. Clair Ave., Cleveland, O.

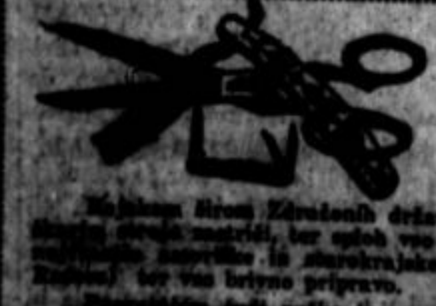

F. K. Bauzon,
5920 St. Clair Avenue
CLEVELAND, O.

Rojakom širom Združenih držav naznanjam, da brusim britve, škarje, [illegible] ter sploh vse rezilno orodje. V zalogi imam najboljše nožiče in starokrajske britve, brivne stroje (Safety Razors) ter vse brivne priprave.

Popravljam tudi puške in samokrese. Za podatke se obrnite na moj naslov.

Se priporočam edini Slovenec v tej stroki.